

EESTI SPORDILEHT

Õigeaegne Ühendatud Ühendasutuste
No. RAAMATUKOGU

KEHAKULTUURI SIHTKAPITALI VALITSUSE * EESTI SPORDI KESKLIIDU
* JA * ÜLERIIKLISE VÕIMLEMISÕPETAJATE SELTSI HÄÄLEKANDJA *

Toimetus ja talitus: Tallinn, Vene tän. 11-a, kr. 10. Postkast 70. Telefon 9-28. ☞ Tellimise hind: aasta peale 7 krooni, kuus 60 senti.

Eesti Spordileht ilmub igal reedel.

IX. aastakäik.

Reedel, 10. augustil 1928. a.

IX. aastakäik.

**Eesti Spordilehe olümpianumber. Ülevaade
Eesti olümpiameeskonna juhilt H. TAMMER'ilt.**

Maailma kiireim sprinter kanadlane **Williams**, kes võitis olümpiamängude 100 ja 200 meetri jooksu.

Dasakul Williams 100 meetri võidu järel oma juubeldavate kaasmaalaste õlgadel, paremal Williams 200 meetri võidu järel.

5000 atleedi olümpiatõotus.

Tuhandetes kõigi maade lippudes seis Amsterdami 28. juuli hommikul. Kitsamad tänavad nägid välja lausa kui lipukuhjad, mille vahel sõelus haruldaselt elav inimass. Kella 12-st päeval hakkas see laviin veerema Leidschestraati, Overtoomi ja Amstelweenschewegi mööda staadioni poole, kus kell 2 päeval oli ette nähtud mängude avamine.

Ainult vihm tegi kõigile muret, taevast seisis tumedas pilves ja tihedad veejoad peksid monotoonse klobinaga mööda sõidukite külgi. Jalgsiruttajad vettisid peagi läbimärjaks.

Siis aga hakkas tume pilvevaip pragunema, lapid helesinist pugesis siit ja sealt välja ja veevaling harvenes pisarduvaks duschiks. Üsna mängude eel kadus seegi, andes ruumi päiksesäradele. Heledad ja kirevad spordidressid võisid täies heatujus koguneda oma rahvuslippude taha ja ootama jääda sissemarssimise märki mesilasperena kihavast staadionist.

Täpselt kell 2 p. l. saabusid lahtistes tuldades Hollandi kuningakoja liikmed rohke kulla särades. Kõlas vägev mars Hollandi sõjaväe orkestrilt ja staadioni kõrval asuvalt kriketiväljalt hakkasid rahvad maratonivärava kaudu marssima staadioni. Eesotsas Kreeka, klassilik olümpiamängude maa, siis Vlaami tähestiku järjekorras: Argentiina, Austraalia, Belgia, India, Bulgaaria, Kanada, Tšiiili, Kuuba, Taani, Saksa, Egiptus, Eesti, Soome, Inglise ja teised. Kokku 45 rahvust, kõige lõpus mängude korraldaja Hollandi oma ülisuure grupiga. Paraadilt puudus ainult Prantsuse, kelle esindajal oli juhtunud konflikt Hollandi ametvõimudega, mis põhjustas terve esinduse ärajäämise.

Eesti meeskond esines sinistes bleesides, valgete pükste ja ölekübaratega. Spordi keskliidu poolt oli ette nähtud küll esinemine tennissärkides, paljade peade-

ga, kuid vihma tõttu riskeeris Eesti meeskonna juht lisakuludega, et võimalikku meeste külmetamist ära hoida. Bleesid ja kübarad suudeti muretseda ainult tund aega enne paraadi. Meeskonna väljanägemine võitis igatahes sellega tunduvalt, leides staadionis südamlikku aplausi.

Eesti lippu kandis G. Kalkun ja rahvusplakatit A. Luhaäär.

5000 atleedi rivinemise järele autribüüni ette võttis sõna Hollandi välisminister dr. Joh. de Visser, kes ligi poole tunnilises kõnes märkis olümpiamängude tähtsust rahvaste lähendamises. Selle peale kõneles Hollandi olümpia-komitee esimees parun Schimmelpenninck ja prints Hendrik kuulutas Hollandi kuninganna nimel 9. olümpiamängud avatuks.

Nüüd kogunesid kõigi maade lipukandjad poolringis autribüüni ette ja Hollandi atleet Harry Denis luges ette olümpia töötuse ausaks võistluseks rüütlikus vaimus kõigi maade auks ja spordi kuulsuseks. Kõik atleedid tõstsid enese parema käe nende sõnade kinnituseks.

Kõlasid lõikavad fanfaaride helid maratonitornist, mürtsusid kahurid ja määratud tuiparved tõusid õhku staadioni kohale, sõnumi viimiseks kõigile maadele mängude avamisest.

Tiirlevad lennukid ja kõmavad kahuripaugud peletasid vagusaid lindusid, panes neid abitult siia ja sinna tõttama väljapääsu otsimiseks neile hädaohtlikuna näivast tsoonist. Vahepeal kõlas veel koorilaule 1200-liikmeliselt kuninglikult Haarlemi meeskoorilt ja teistelt suurtelt kooridelt, kes olid asetatud maratonitribüüni ette.

Tseremoonia kestis ligi paar tundi, kui rahvused jälle autribüüni eest läbi marsisid maratoni värava kaudu staadionilt lahkusid.

Osvald Käpp, Eesti, vabamaadluse kergekaalu võitja.

jälle ja tungib peale. Näib nagu antakse norralasele töövõit, kuid kohtunikud määravad 5 minutit lisamaadlust. Käpp viib norralase parterisse ja hoiab teda seal püsivalt. Käpa töövõit.

Maailmameistri tiitli omandamiseks peavad määruste kohaselt finaalmehed kaks korda endi vahel läbi maadlema, s. o. maailmameister peab vastasest kaks võitu saama. Kui teine võit teisele läheb, peab asja otsustama nende vaheline kolmas matsch. Matil seisavad seega jälle Käpp ja Nilsen. Norralased ergutavad oma meest. Käpal on aga nüüd vastase võtted hästi tuntud ja täie külmaverega halvab ta selle iga ataagi, omaltpoolt kindlate aktsioonidega paremuspunkte korjates.

Võistlusaeg on läbi.

Hinge kinni pidades oodatakse kohtunikude otsust. Vilemees sammub Käpa juure, tõstab selle käe. Kuulutatakse ruuporiga „champion olympique“. Tugev aplausikära, Käpp on jõudnud meeldiva võistlusviisiga võita kogu pealtvaatajaskonna sümpaatiat.

Kergekeskkaalus maadleb Praks. Esimeseks vastaseks satub kreeklane Tomazos. Pööraselt kiire, treneerinud Ameerikas. Praksi jalad satuvad mitu korda pahasti kreeklase kaenlasse ja ühel jalal ringiratsutamise võtab mehe märjaks kui kassi. Langeb siis parterisse, tahab matilt välja roomata, kuid kreeklane tirib varbaidpidi tagasi. Kui juba kõik näis kadunud olevat, saab Praks kreeklase mässida võttesse ja see prantsatab õlgadele. Järgmine mees — Ameerika meister Appleton saab siiski Praksile saatuseks. Peagi on Praksi jalad yankee pihus ja mees kähakile. Algab pookimine kõigi vabamaadluse piinavõtetega, kus ka vältõtted ei puudu. Praks karjatab ja jääb lamama. Tal on käsi välja väänatud. Ameeriklane kuulutatakse võitjaks. Järgmise mehe vastu ei saa Praks enam minna ja langeb võistlusest välja.

Võitjate nimestik kujuneb vabamaadluses järgmiseks:

Kärbeskaal — 1. K. Mäkinen, Soome; 2. C. Spapen, Belgia; 3. J. Trifonou, Kanada.

Käpp vabamaadluse maailmameister.

Eesti debüüdi erakordne edu. — Rahvustest kuuendal kohal.

Vabamaadlust ei ole Eestis kunagi tõsiselt harjutatud ja Amsterdami ekspeditsioonil pühendati talle ainult kõrvalist tähelepanu. Konkurentidele anti igaks juhuseks üles küll Pütsep, Käpp ja Praks, kuid neist pidi tõsiselt võistluse minema ainult viimane. Teised — prantsusmaadlejad — võisid oma äranägemise kohaselt talitada, maadelda või mitte.

Kõik kolm võtsid endid siiski kaalu ja jäid saatust ootama.

Esimesena läheb matile Pütsep. Vastaseks inglase Angus, kaalu räbalamaid mehi. Pütsep võtab asja üleolevalt. Püüab inglasi nupust lüüa, kuid see sasib tal jalast kinni ja tõmbab parterisse. Pütsepal on tegemist, et jalgadele jälle saada. Raabelevad mati serval. Pütsep tahab võtet teha, kukuvad mõlemad, kumbki ei näi selili käivat, kuid kohtuniku suust kõlab vile. Pütsepa õlad olevat käinud matil. Ilmne eksitus või ülekohus. Pahameelt avaldavad ka soomlased ja rootslased. Protesteerida ei saa — vilemehe otsus on

lõpulik. Et järgmise vastasega Angus kohe siruli jäi, oli ta võimete loomulik hinnang. Pütsep oli aga seega mängust väljas.

Käpal tuleb esimesena vastu taanlane Jörgensen. Mõlemad on tüübilised prantsusmaadlejad. Käpa paremus. Ameeriklane Bergmann lööb tugeva rootslase Malmbergi välja, soomlane Leino saab ülekohtuse töökaotuse prantslaselt Pacome'ilt. Siis tuleb Käpa vastaseks Bergman. Käpp ei anna enese jalgu ameeriklasele ligigi. See puurib pilguga ikka alla poole ja ei pane tähelegi, kui pea on Käpa kaenlasse kadunud. Mustade nahklappidega polsterdatud valge trikoo vilksatab õhus, langeb raksatades selili. Aega kulunud kõigest üks minut.

Nüüd on Käpal vastaseks tugev norralane Nilsen, kes juba võitnud schveitslase Molleti ja belglase Smeti. Mehed lähevad kokku ettevaatlikult, kumbki ei riskeeri julgemate kombinatsioonidega. Käpp satub kord parteisse, kuid tõuseb

Staadioni sõerajal ja murul.

Olümpiaad algas Saksa tormijooksu tähe all seniste suuruste peale. Pikka aega kuulutati kadu Ameerika, Soome ja teiste hegemooniale. Puna-must-kollane pidi olema õige värv olümpia võidumastis, „Deutschland, Deutschland über alles“ maailmameistrite hümn. Pikka aega piitutati sakslaste marurahvuslust võitude vaakumisega, mis pidid olema valmis, ainult äratoomise vaev. Seda pidulikku silmapilku oli siis tulnud ka vaatama musttuhat Saksa truud isamaalast, täites endiga ligi poole staadionist. Kohati oli tunne, nagu ei läheks olümpiaad mitte Amsterdamis, vaid Berliinis — nii palju oli sibamas sakslasi oma lippudega, nii vägevalt kõlas „Rah, rah, rah, Germania!“ Et asi siiski sakslaste ootuste kohaselt ei kujunenud, vaid veidi teisiti, see on vahepeal juba teatavaks saanud, kuid algame sellegipoolest mängude käigu lühida ülevaatega.

Võistlused algavad

100 ja 400 meetri eeljooksude ning kuulitõukega. Kõigi tähelepanu kütkestab kuulitõuge, kus Saksa värske maailmarekordi mees Hirschfeld peab kohe Saksa lipu võidule viima. Sakslane saavutabki algtõugetes juba kohutava tagajärje 15.72, kuid sakslaste rõõm ei saa pikk olla, sest noorelt käharjuukseliselt ameeriklaselt Brixilt kandub kuul 15.77 peale. Kuck, kes Ameerikas raudmuna põmmutanud üle 16 meetri, ei satu hästi hooгу. Ta tõuked ulatuvad napilt üle 15. Allpool viieteist meetri joont seisavad rahvuslipud tiheda parvena, kuid sakslane Uebler, ameeriklane Krenz ja soomlane Vahlstedt pääsevad neist ainult finaali.

Hirschfeld ja Brix ei suuda endi tagajärge enam ületada, kuid Kuck

kasvab iga tõukega

ameeriklaste müriseva aplausi all. Kaks viimast tõuget ulatavad tal üle Hirschfeldi. Mõõtmisel osutuvad tagajärjed: 1. Kuck, Ameerika, 15.87 (uus olümpia ja maailmarekord); 2. Brix, Ameerika, 15.77; 3. Hirschfeld, Saksa, 15.72; 4. Krenz, Ameerika, 14.99; 5. Vahlstedt, Soome, 14.69; 6. Uebler, Saksa, 14.69.

Sulgkaal — 1. A. Morrison, Ameerika; 2. A. Pihlajamäki, Soome; 3. J. Miner, Schweits.

Kergekaal — 1. Käpp, Eesti; 2. C. Pacome, Prantsuse; 3. E. Leino, Soome.

Kergekaal — 1. A. Haavisto, Soome; 2. L. Appleton, Ameerika; 3. M. Letchford, Kanada.

Keskkaal — 1. E. Kyburz, Schweits; 2. D. Stockton, Kanada; 3. S. Rabin, Inglise.

Poolraskekaal — 1. S. Sjöstedt, Rootsi; 2. A. Boegli, Schweits; 3. H. Lefebre, Belgia.

Raskekaal — 1. J. Richthoff, Rootsi; 2. Sihvola, Soome; 3. E. Dame, Prantsuse.

Punktisid omandas vabamaadluses rahvustest kõige enam Soome — 11. Teisel ja kolmandal kohal seisavad Rootsi ja Schweits 6 punktiga. Ameerika on neljas 5 punktiga ja Kanada viies 4 punktiga. Eesti seisab ühes Prantsuse ja Belgiaga 3 punktiga kuuendal kohal.

Eestlane Feldmann saavutas eelvoistlustel tagajärje 13.58.

100 meetri

16 eeljooksu

on õige pinevad. Tugevaid mehi on rohkesti. 1. eeljooksus lööb kanadlane Fitzpatrick sakslast Cortsi ajaga 11,0. Kaks pääsevad igast eeljooksust vahejooksu.

2. eeljooksus tulevad esimestena pärale lõuna-aafriklane Atkinson ja prantslane Mourlon. Aeg 11,2. Kolmas eeljooks langeb Ameerika favoriidile Wykoffile 11,0; 2. Brochard, Belgia.

4. eeljooksus annab: 1. Gerö, Ungari, 10,8; 2. Burton, Lõuna-Aafrika. 5. eeljooks: 1. London, Inglise, 10,8; 2. Hester, Kanada. 6. eeljooks: 1. Pina, Argentiina, 11,0; 2. Adams, Kanada. 7. eeljooks: 1. Legg, Lõuna-Aafrika, 11,0; 2. Gill, Inglise.

Saksa suurmeister Houben stardib 8. eeljooksus. Suure müra all võidab ta 11,0 lõuna-aafriklase Viljoeni ees. Ka Saksa turnijate meister Lammers võidab oma eeljooksu 10,8, jättes enese järele haitlase Theardi.

10. eeljooks — 1. Rangeley, Inglise, 11,0; 2. Van den Berghe, Holland. 11. eeljooks — 1. Raggamhi, Ungari, 11,0; 2. Carlton, Austraalia. 12. eeljooks — 1. Wilson, Kanada, 11,0; 2. Vykoupil, Tšehi. 13. eeljooks — 1. Barrientos, Kuuba, 11,0; 2. Cerbonney, Prantsuse. 14. eeljooks — 1. Bracey, Ameerika, 11,0; 2. Auvergne, Prantsuse. 15. eeljooks — 1. Russel, Ameerika, 11,0; 2. Cussen, Iiri. 16. eeljooks — 1. McAllister, Ameerika, 10,8; 2. Gonzaga, Filippiinid.

800 mtr. eeljooksudes on Saksa Peltzer ikka veel

mees, kellelt imet oodatakse.

Ta võidabki enese eeljooksu kanadlase Little'i ja inglase Tathami ees. Aeg 1.57.4. Teised eeljooksud annavad tagajärgedeks 1. eeljooks — 1. Wilson, Kanada, 1.59,2; 2. Byhlen, Rootsi. 3. eeljooks — 1. Keller, Prantsuse, 1.59,0; 2. Martin, Schweits. 4. eeljooks — 1. Baraton, Prantsuse, 2.03,4; 2. Fuller, Ameerika. 5. eeljooks — 1. Hahn, Ameerika, 1.56,8; 2. Engelhard, Saksa. 6. eeljooks — 1. Dengra, Argentiina, 2.01,4; 2. Lowe, Inglise. 7. eeljooks — 1. Martin, Prantsuse, 1.58,8; 2. Barsi, Ungari. 8. eeljooks — 1. Edwards, Kanada, 1.59,4; 2. Starr, Inglise.

Sakslased pidurdatud.

100 mtr. veerandfinaalides ei käi sakslaste käsi enam hästi. Kuigi nad püüavad kõigest jõust oma seeriaid võita, satub neist ikka keegi ette. 1. rühmas on tagajärjed — 1. Legg, L.-Aafrika, 10,8; 2. Fitzpatrick, Kanada. 2. rühm — 1. McAllister, Ameerika, 10,8; 2. Corti, Saksa. 3. rühm — 1. Russel, Ameerika, 10,8; 2. Russel, Prantsuse; 3. Houben, Saksa (prantslane diskvalifitseeriti). 4. rühm — 1. Williams, Kanada, 10,6; 2. London, Inglise. 5. rühm — 1. Wykoff, Ameerika, 10,8; 2. Pina, Argentiina. 6. rühm — 1. Bracey, Ameerika, 10,8; 2. Lammers, Saksa.

5 tundi kõrgushüpet.

Amsterdami staadioni jooksuteede ja hüppepaikade kvaliteet ei ole kuigi hea. Sellest tingitult pääsetakse ka harva rekordiliste saavutusteni. Vaatamata suu-

John Kuck, Ameerika, kuulitõuke võitja ja uus maailmarekordi mees.

rele võistlusvisadusele jäävad kõrguse tagajärjed keskpärasteks. Maailmameister peab mõrudalt rahulduma viienda kohaga. Praegustele määrustele ei sobi enam hästi ta hüppetehnika. 1. King, Ameerika, 1.94; 2. Hedges, Ameerika, 1.91; 3. Ménard, Prantsuse, 1.91; 4. Toribio, Filippiinid, 1.91; 5. Osborne, Ameerika, 1.91.

Nurmi-Ritola

on päeva suurprobleem 10.000 meetri näol. Soomlased väljendavad enne võistlust, et Ritola tahab seekord kõigi oma seniste kaotuste eest revanschi anda, Nurmit lüüa. Treeningu saavutused ei jätvat kahtlust. Üle kolmekümnest jooksjast moodustub kohe tuntud kolmik Ritola-Nurmi-Vide selle järele, kui paar inglasi on ka vedamisega jõudu katsunud. 5000 meetrit läheb Ritola juhtimisel 15.11. Tempo püsib tugev kogu aeg, Vide ei kannata enam välja, ainult Ritola ja Nurmi lähevad samm-sammult. Nii kuni viimase kurveni, 100 meetrit enne finischi, mil Nurmi metsiku spurdigaga mööda pistab ja jooksu võidab. Aeg 30.18,8 (uus olümpia rekord); 2. Ritola, Soome, 30.19,8; 3. Vide, Rootsi, 31.04,0; 4. Stenfelt, Rootsi; 5. Muggridge, Inglise; 6. Loukkola, Soome.

Ritola ja Nurmi duell 10.000 m. jooksus, mille võitis Nurmi. Pildil esimene on Ritola.

Teine võistluspäev.

Päev algab 100 meetri poolfinaalidega. Esimesest kvalifitseeruvad finaali McAllister, Ameerika, 10,6; Williams, Kanada; Legg, L.-Aafrika; teisest — London, Inglise, 10,6; Lammers, Saksa; Wykoff, Ameerika. Houben löödi esimeses poolfinaalis välja.

Vasarheide langeb tundmatule suurusele.

Ala võitjaks peeti kindlasti Rootsi politseinikku Sköldi, kes paar aastat juba maailma paremaid tagajärgi heitnud. Kuid konkurentsi jooksul tõusis võitmaks suuruseks vasarheitjate emamaa noor võsu^o O'Callaghan, ületades Sköldi napilt, kuid kindlalt. 1. O'Callaghan, Iiri, 51.39; 2. Sköld, Rootsi, 51.29; 3. Black, Ameerika, 49.03; 4. Poggioli, Itaalia, 48,37; 5. Gwryne, Ameerika, 47.15; 6. Connor, Ameerika, 46.75.

Väljale hakkab sadama

kiirejalgseid naisi.

Läheb 9 eeljooksu, kust edasi pääsevad: 1. eeljooks — 1. Junker, Saksa, 12,8; 2. Cartwright, Ameerika. 2. eeljooks — 1. Gagneux, Prantsuse, 13,0; 2. Sundberg, Rootsi; 3. eeljooks — 1. Schmidt, Saksa, 12,8; 2. Clark, L.-Aafrika. 4. eeljooks — 1. Rosenfeld, Kanada, 12,6; 2. Robinson, Ameerika. 5. eeljooks — 1. Robinson, Austraalia, 13,0; 2. Holdmann, Saksa. 6. eeljooks — 1. Steinberg, Saksa, 12,8; Hitomi, Jaapan, 12,8; 2. Bell, Kanada.

Robert Kiny, Ameerika, kõrgushüppe võitja.

2. Washburn, Ameerika. 7. eeljooks — 8. eeljooks — 1. Cook, Kanada, 12,8; 2. Wilson, Uus-Meremaa; 9. eeljooks — 1. Radideau, Prantsuse, 12,6; 2. Smith, Kanada.

Lord Burghley suurpäev.

400 meetri tõkkejooksu finaali kvalifitseeruvad ameeriklased Morgan Taylor ja Cuhel, inglased lord Burghley ja Livingstone, itaallane Facelli ja pikk rootslane Pettersson. Favoriit on Pariisi võitja Taylor, kuid sümpaatse inglise gentelmani fighting spirit ületab ameeriklase pimestava tehnika ja iga sammuga vajub inglase oma vastastest ettepoole. 1. lord Burghley, Inglise, 53,2; 2. Cuhel, Ameerika 3. Taylor, Ameerika; 4. Pettersson, Rootsi; 5. Facelli, Itaalia; 6. Livingstone, Inglise.

800 meetri poolfinaalidest kvalifitseeruvad finaali: 1. rühmas — 1. Fuller, Ameerika, 1.55,6; 2. Lowe, Inglise; 3. Keller, Prantsuse. 2. rühmas — 1. Bylehn, Rootsi, 1.55,6; 2. Watson, Ameerika; 3. Engelhard, Saksa. 3. rühmas — 1. Hahn, Ameerika, 1.52,6; 2. Edwards, Kanada; 3. Martin, Prantsuse, Peltzer löödi esimeses rühmas võistlusest välja.

Kanadlannad

domineerivad järgnevatel 100 meetri vahejooksudel naistele. Üksteise järele kvalifitseeruvad punased vahtralehed lõpujooksu. 1. rühmas — 1. Rosenfeldt, Kanada, 12,4; 2. Smith, Kanada. 2. rühmas — 1. Robinson, Ameerika, 12,4; 2. Cook, Kanada. 3. rühmas — 1. Schmidt, Saksa; 2. Steinberg, Saksa.

Vapustav üllatus

on 100 mtr. jooks, kus stardikoobastes seisavad järjekorras: Legg, L.-Aafrika, Lammers, Saksa, Williams, Kanada, London, Inglise, McAllister ja Wykoff Ameerika. Favoriitideks peetakse ameeriklasi, kes eeljooksudes olnud suures ülekaalus. Sakslased usuvad oma Lammersist usumatut.

Esimese stardi varastab Legg, teise Wykoff. Kolmandaga tullakse välja. Kuni 50 meetrini seisavad kõik rind-rinnaga, siis hakkab Williams ette nihkuma. Talle püüab järgneda Lammers, siis hakkavad ka mulatt Londoni pikad sammud silma paistma. 90. meetril näib, nagu võidaks London, kuid siis teeb Williams veel järsu spurdi ja katkestab lindi. 1. Williams, Kanada, 10,8; 2. London, Inglise; 3. Lammers, Saksa; 4. Wykoff, Ameerika; 5. Legg, L.-Aafrika; 6. McAllister, Ameerika.

Kolmas võistluspäev.

Päev algab 110 mtr. tõkkejooksu eelvõistlustega. Jookstakse 9 rühmas. Kaunimat tõkkevõtmise tehnikat näitavad

ameeriklased,

kuid suure jõurikkusega katavad maa lõuna-aafriklased. 1. eeljooks — 1. Sempé, Prantsuse, 15,2; 2. Jandera, Tschehhoslov. 2. eeljooks — 1. Ring, Ameerika, 15,0; 2. Viljoen, L.-Aafrika. 3. eeljooks — 1. Weightman-Smith, L.-Aafrika, 14,8; 2. Marchand, Prantsuse. 4. eeljooks — 1. Anderson, Ameerika, 15,0; 2. Wennström, Rootsi. 5. eeljooks — 1. Dye, Ameerika, 15,0; 2. Atkinson, L.-Aafrika. 6. eeljooks — 1. Lucas, Inglise, 15,4; 2. Steinhardt, Saksa. 7. eeljooks — 1. Collier, Ameerika, 15,0; 2. Sjöstedt, Soome. 8. eeljooks —

Paavo Nurmi katkestab 10.000 m. finischilindi võitjana.

1. Gaby, Inglise, 15,2; 2. Pettersson, Rootsi; 9. eeljooks — 1. Miki, Jaapan, 15,4; 2. Burghley, Inglise.

Kaugushüppes langeb üllatavalt maailmarekordi mees neeger

Hubbard välja

lõpuvõistlusest. Ta saavutus on ainult 7.11. Samapalju hüppavad ka soomlane Tuulos ja jaapanlane Oda. Pilusilm Nambu kargab 7.25, kuid ei ulata sellega ka finaali. Kehvavõitu hüppeteel kujunevad kauguse tagajärjed haruldaselt headeks: 1. Ham, Ameerika, 7.73 (olümpia rekord); 2. Cator, Haiti, 7.58; 3. Bates, Ameerika, 7.40; 4. Meier, Saksa, 7.39; 5. Köchermann, Saksa, 7.35; 6. De Boer, Holland, 7.32.

Kettaheide naistele on võrdlemisi kehv pala. Suure paremusega teiste hulgas võidab pikk Poola neiu

Konopacka,

kel see pidavat elus viimane võistlus olema. Kodumaale tagasi jõudes abielluvat ta. Tagajärjed on: 1. Konopacka, Poola, 39.62 (uus ilmarekord); 2. Copeland, Ameerika, 37.08; 3. Svedberg, Rootsi, 35.92; 4. Reuter, Saksa, 35.86; 5. Heublein, Saksa, 35.56; 6. Perkaus, Austria, 33.54.

200 meetri eeljooksud lähevad pikalt ja igavalt.

Kokku ei sattu tugevaid mehi, kõik seeriad võidetakse hõlpsalt ja ülekaalukalt. 1. eeljooks — 1. Cummings, Ameerika, 22,4; 2. Murlon, Prantsuse. 2. eeljooks — 1. Kugelberg, Rootsi, 22,4; 2. Degrelle,

Lloyd Hahn, Ameerika, kes oli yankee'de 800 m. lootus.

Eddie Hamm, Ameerika, kaugushüppe võitja.

Prantsuse. 3. eeljooks — 1. Fitzpatrick, Kanada, 22,4; 2. Carlton, Austraalia. 4. eeljooks — 1. Schüller, Saksa, 22,0; 2. Van den Berghe, Holland. 5. eeljooks — 1. Paddock, Ameerika, 22,2; 2. Gaza, Mehhiko. 6. eeljooks — 1. Scholz, Ameerika, 22,2; 2. Adams, Kanada. 7. eeljooks — 1. Schlösske, Saksa, 25,0; 2. Borah, Ameerika. 8. eeljooks — 1. Cerbonney, Prantsuse, 22,2; 2. Brochard, Belgia. 9. eeljooks — 1. Legg, L.-Aafrika, 22,4; 2. Borrucco, Argentiina. 10. eeljooks — 1. Körnig, Saksa, 22,4; 2. Knenicky, Tschehhosl. 11. eeljooks — 1. Butler, Inglise, 22,8; 2. Mannert, Prantsuse. 12. eeljooks — 1. Geissler, Austria, 22,4; 2. Costelli, Itaalia. 13. eeljooks — 1. Rangeley, Inglise, 22,0; 2. Broos, Holland. 14. eeljooks — 1. Williams, Kanada, 22,6; 2. Hambidge, Inglise. 15. eeljooks — 1. Gill, Inglise, 22,2; 2. Kinsman, L.-Aafrika.

800 meetri favoriidid on prantslane Séra Martin ja ameeriklane Lloyd Hahn, kuid kõigi üllatuseks triumfeerib jälle

Lowe,

agu nelja aasta eest Pariisis. Siseteelt asub inglane kohe tugeva tempoga vedama. Siis juhivad Hahn, Edwards ja jälle Hahn. Teised rühivad kõik hunnikus järele. Viimaselt kurvelt tulles paneb Lowe

„Blond lord“, nagu hüütakse 400 m. tõkkejooksu võitjat Burghley'd. Ametilt on Burghley kohtunik ja peale selle Valesi printsi paremaid sõpru.

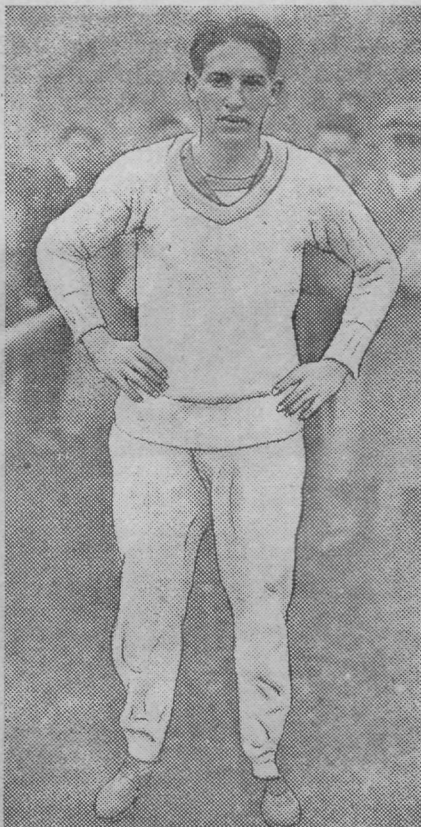
välja metsiku lõpuspurdi, mis teised kui jalust maha niidab. Ka Bylehn ja Engelhard eralduvad teistest. 1. Lowe, Inglise, 1.51,4; 2. Bylehn, Rootsi, 1.52,4; 3. Engelhard, Saksa, 1.53,1; 4. Edwards, Kanada, 1.54,0; 5. Hahn, Ameerika, 1.54,1; 6. Martin, Prantsuse, 1.54,3.

Järgnevas 100 mtr. lõpujooksus osutub

kiireimaks naiseks

miss Robinson. Mitme varastamise järele kõrvaldatakse stardist sakslanna Schmidt ja kanadlanna Cook, kes olid võistluse parimaid. 1. Robinson, Ameerika, 12,2 (uus maailmarekord); 2. Rosenfeld, Kanada; 3. Smith, Kanada; 4. Steinberg, Saksa.

110 mtr. tõkete vahejooksudes püstitab lõuna-aafriklane

Veightman-Smith, L.-Aafrika, kes 110 m. tõkkejooksu eelvõistlustel püstitas uue maailmarekordi.

Weightman-Smith

uue maailmarekordi ajaga 14,6. Tema vahejooksus on teiseks ameeriklane Collier. Teised vahejooksud anavad: 1. Dye, Ameerika, 14,8; 2. Gaby, Inglise. 1. Anderson, Ameerika, 14,8; 2. Atkinson, Lõuna-Aafrika.

5000 meetri eeljookse on kolm. Esimese eeljooksu võidab ajaga 15.02,6 ameeriklane Lermond. Väga vahva mees on

lätlane Petkevitsch,

kes teiseks tuleb ajaga 15.03,0. Järgneb Purje, Soome. Teise eeljooksu võidab Eklöf, Rootsi, 15.07,4; 2. Ritola, Soome; 3. Kinnunen, Soome. 3. eeljooks — 1. Smith, Ameerika, 15.26,2; 2. Vide, Rootsi; 3. Nurmi, Soome.

Neljas võistluspäev.

Ilm on vihmane. Rahvast vähepoole. Asutakse 200 mtr. poolfinaalidele. 1. poolfinaal annab — 1. Williams, Kanada, 22,0; 2. Rangeley, Inglise; 3. Schüller, Saksa. Lõuna-aafriklane Legg venitas kurvel jalalihakse. 2. poolfinaal — 1. Körnig,

Douglas Love, 800 m. kahekordne olümpiavõitja. All näha Love jõudmine finiši ja ülal Love peale võitu.

Saksa, 21,8; 2. Scholz, Ameerika; 3. Fitzpatrick, Kanada.

Järgneb

viis tundi teivashüpet,

kus vihm määratuid takistusi teeb sellele nii tundelisele alale. Seda enam imestamisväärt on ameeriklaste hiilgesavutused, kes kolmikvõitu pühitsevad. Eestlane Tammann, kes Amsterdami tuli omal kulul viibis väljal õppeotstarbel, ei hüpanud kaasa, vaid kogus rikkalikke tähelepanekuid suurmeistrilt. Pikemalt vestis ta Barnesiga ja hiljem pressitribüünil Hoffiga.

1. Carr, Ameerika, 4,20 (uus olümpia rekord); 2. Droegemuller, Ameerika, 4,10;

Kalen

Atkinson, L.-Aafrika, 110 m. tõkkejooksu võitja.

3. McGinnes, Ameerika, 3.95; 4. Pickard, Kanada, 3.95; 5. Barnes, Ameerika, 3.90; 6. Nakazava, Jaapan, 3.90.

Kettaheitel ei puudunud meie

Kalkunil väljavaated.

Ta on jõudnud täiel määral suursaavutuste tasapinnale, kuid tal puudub veel suurmeistrite viskekindlus, mille omandamine enam rahvusvaheliste võistluste kogemusi nõuab. Esimene heide lendab Kalkunil 39 mtr., kuid teine on juba 43. Kolmas on natukene vähem, umbes 42.80. Saksa maailmameistrid — Paulus ja Hoffmeister kukuvad häbitavalt läbi. Kumbki ei pääse finaali. Viimase tagajärg on üldse vist 32 mtr. Kalkun jääb 43.09-ga üheistkümnendaks. Ketta tagajärjed on üldiselt suurepärased. 1. Houser, Ameerika, 47.32 (uus olümpia rekord); 2. Kivi Soome, 47.23; 3. Corson, Ameerika, 47.10; 4. Stenerud, Norra, 45.50; 5. Weicker, Ameerika, 44.87; 6. Kenttä, Soome, 44.17.

800 mtr. eeljooksud naistele annavad tagajärjedeks:

1. eeljooks — 1. Dollinge, Saksa, 2.22,6 (uus ilmarekord); 2. Gentzel, Rootsi; 3. Rosenfeld, Kanada. 2. eeljooks — 1. Radke, Saksa, 2.26,0; 2. Hitomi, Jaapan; 3. Kilosovna, Poola. 3. eeljooks — 1. Thompson, Kanada, 2.23,2; 2. McDonald, Ameerika; 3. Wewer, Saksa.

110 meetri tõkkejooksu finaali toob

triumfi Lõuna-Aafrikale.

Atkinson, kes Pariisis finaalis ameeriklasele Kinseyle 10 sentimeetriga kaotas, revanscheerib nüüd sama napi ülekaaluga. 1. Atkinson, L.-Aafrika, 14,8; Anderson, Ameerika; 3. Collier, Ameerika; 4. Dye, Ameerika; 5. Weightman-Smith, L.-Aafrika; 6. Gaby, Inglise.

3000 mtr. takistusjooks teeb rahvale palju nalja. Veeauk on raskeks komistuseks pea kõigile jooksjatele. Ka

Nurmi saab supelda

seal. Tal kaob isegi kõhuli kukkudes pea vee alla. Tükk aega puristab ta enne kui lähimärjana saab jooksu jätkata. Ritola nikastab augus enese jala, mille peale arst tahtis tal edaspidise võistluse ära keelata.

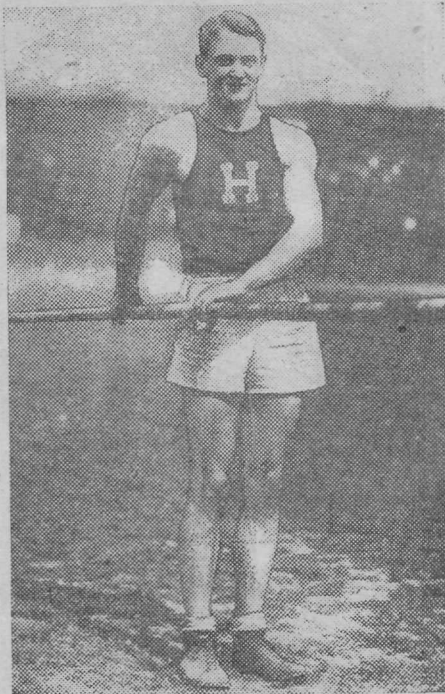
Esimese eeljooksu võidab Ritola, Soome, 9.46,6; 2. Dalton, Ameerika; 3. Eklöf, Rootsi. 2. eeljooks — 1. Duquesne, Prantsuse, 9.53,8; 2. Nurmi, Soome; 3. Spencer, Ameerika. 3. eeljooks — 1. Loukkola, Soome, 9.38,8; 2. Andersen, Soome; 3. Dartigues, Prantsuse.

200 meetri lõpujooks teeb kanadlasest Williamsist maailma

parima sprintri.

Kui tema 100 meetri võitu peeti suurel määral juhuseks, siis näitas mees 200 meetriga, et ta momendil tööpoolest stabiilsem ja nobedam suurjooksja on. Ta võitis vähese edumaaga, kuid küllalt ilmselt. 1. Williams, Kanada, 21,8; 2. Rangetey, Inglise; 3. Körnig, Saksa; 4. Scholz, Ameerika; 5. Fitzpatrick, Kanada; 6. Schüller, Saksa.

1500 meetri eeljooksud annavad: 1. eeljooks — 1. Wichmann, Saksa, 4.03; 2. Kittel, Tšehhosl. (prantsl. Martin langes välja). 2. eeljooks — 1. Böcher, Saksa, 3.59,4; 2. Whyte, Austraalia. 3. eeljooks — 1. Purje Soome, 4.00,8; 2. Ladoumegue, Prantsuse. 4. eeljooks — 1. Martin, Schveits, 4.00,8; 2. Larva, Soome. 5. eeljooks — 1. Conger, Ameerika, 4.02,6; 2. Keller, Prantsuse. 6. eeljooks — 1. Ellis, Iglise, 4.01,6; 2. Krause Saksa.

Sabin Carr, Ameerika, teivashüppe võitja

Viies võistluspäev.

Esimese alana lähevad 400 mtr. eeljooksud, kus pea eranditult

nõrk konkurents.

Väga mitmes eeljooksus stardib ainult kaks meest, teistes on kaks ülejäänutest tunduvalt tugevamad, nii et finaali pääsimine erilisi pingutusi ei nõua.

1. eelj. — 1. Philipps, Ameerika, 49,4; 2. Dupont, Prantsuse. 2. eelj. — 1. Snider, Ameerika, 50,4; 2. Prinsen, Belgia. 3. eelj. — 1. Edvards, Kanada, 49,8; 2. Krottoff, Prantsuse. 4. eelj. — 1. Rinkel, Inglise, 50,2; 2. Bartl, Tšehhosl. 5. eelj. — 1. Büchner, Saksa, 50,4; 2. Hoogerverf, Holland. 6. eelj. — 1. Barbutti, Ameerika, 49,8; 2. Lavan, Iiri. 7. eelj. — 1. Storz, Saksa, 50,6; 2. Broos, Holland. 8. eelj. — 1. Ball, Kanada, 55,2; 2. Leigh-Wood, Inglise. 9. eelj. — 1. Moraila, Mehhiko, 60,0; 2. Hall, India. 10. eelj. — 1. Barsi, Ungari, 55,6; 2. Sturbe, Mehhiko. 11. eelj. — 1. Tierney, Ameerika, 49,8; 2. Wilson, Kanada. 12. eelj. — 1. Feger, Prantsuse, 51,4; 2. Green, Inglise. 13. eelj. — 1. Geissler, Austria, 50,2; 2. Paulen, Holland. 14. eelj. — 1. Neumann, Saksa, 50,6; 2. Macbeth,

Kanada. 15. eelj. — 1. Schmidt, Saksa, 50,0; 2. Jackson, Prantsuse.

Odaviske on suur üllatusnumber, paistes

kõik kaardid segamini

Soomlased, kes Stokholmi olümpiaadist saadik on ikka võitjad olnud, jäid nüüd hoopis ilma auhinnata. Penttilä, kes treeningul 74.50 visanud, suutis vaevaga platseerida kuuendaks. Ebaõnnestumist peavad soomlased neile harjumatu rohuvälja süüks, mis seekord oli lisaks väga pehme.

On veidi imelik, et võistluste suurim viske tuli kõige esimese viskena, mis platsil üldse tehti. Ta õnnelik omanik oli noor rootslane Lundgvist. Penttilä üks finaali-viske kandus 70 mtr. piirile, kuid hukkus üleastumise tõttu.

Meie Meimer viskas võistlustel enese suursaavutuse — 61.46, tulles sellega kaheksandaks, tublim koht, mida eestlased kergejõustikus seekord üldse omandasid. Esimene viske oli mehel 59 mtr., viimane umbes 60 mtr. Viske on Meimeril tugev, kuid hoog jäi tal igakord seisma.

1. Lundgvist, Rootsi, 66,60; 2. Szepes, Ungari, 65,26; 3. Sunde, Norra, 63,97; 4. Liettu, Soome, 63,86; 5. Schlokat, Saksa, 63,40; 6. Penttilä, Soome, 63,20.

Kolmik hüpe langeb saagiks

tõusva päikese poegadele,

kel kaks harudaselt jõurikast hüppajat oli välja pandud. Lühikesed ja jämedad põrkasid mehed maast kui kummipallid. Jaapan on praegu vist maaks, kes kogu maailmas praegu spordis kõige kiiremini areneb. Antverpenis olid nad veel lihtsalt naljatilkadeks, Pariisis pääsis Oda juba finaali ja nüüd pistis ta kuldmedali tasku.

1. Oda, Jaapan, 15.21; 2. Casey, Ameerika, 15,17; 3. Tuulos, Soome, 15,11; 4. Nambu, Jaapan, 15,01; 5. Tulikoura, Soome, 14,70; 6. Järvinen, Soome, 14,65.

1500 meetril hellitavad sakslased kolme finalistiga näol suuri lootusi, kuid loorberi pärib Soome noore tähe Larva (Lagerströmi) näol, kes jooksutiitlit on

Nurmi nr. 2.

Sama samm, kehahoid, kätetöö. Stardist tulevad üheksa meest välja võrdlemisi aeglaselt, kuid rüseledes lisatakse tempot, kui vedama asub Purje (Borg). Ta veab ja veab, kuna teised ta seljataga võimalikult hästi püüavad platseerida, et otsustavale lõpuspurdile asuda. Kuigi Purje ka ise kõvasti spurdib, vajub tast viimasel sirgteel Ladoumegue mööda. Näib juba, nagu tuleks prantslane ilmameistriks, kuid siis eraldub teistest too Nurmi nr. 2. ja nihkub iga sammuga prantslasele lähemale. Mõned meetrid enne finišilinti on ta selle juba seljataha jätnud.

S. Petkevitch, Läti, 5000 m. jooksu seitsmes.

1. Larva, Soome, 3.53,2; 2. Ladoum-
gue, Prantsuse; 3. Purje, Soome; 4. Wich-
mann, Saksa; 5. Ellis, Inglise; 6. Martin,
Schveits.

800 mtr. naistele toob esimese kerge-
jõustiku

võidu Saksale.

Rootslanna Gentzel, kes vast selle ala pa-
rim, näitab halba taktikat, jookstes pika
kurve teistest väljaspool ja vedades siis
kogu aja. Lõpusirgel spurdivad temast
mööda sakslanna Radke ja jaapanlanna Hi-
tomi. Ühtki hümmi ei ole veel Amsterda-
mis nii tugevasti lauldud, kui seekord
„Deutschland, Deutschland über alles.“

1. Radke, Saksa, 2.16,2 (uus maailma-
rekord); 2. Hitomi, Jaapan; 3. Gentzel,
Rootsi; 4. Thomson, Kanada; 5. Rosenfeld,
Kanada; 6. McDonald, Ameerika.

400 meetri vahejooksud annavad taga-
järgedeks: 1. rühm — 1. Philipps, Ameerika,
49,6; 2. Krottoff, Prantsuse. 2. rühm
— 1. Barbutti, Ameerika, 48,8; 2. Wilson,
Kanada. 3. rühm — 1. Ball, Kanada, 49,2;
2. Féger, Prantsuse. 4. rühm — 1. Storz,
Saksa, 49,4; 2. Rinkel, Inglise. 5. rühm —
1. Edwards, Kanada, 49,2; Broos, Holland.
6. rühm. — 1. Büchner, Saksa, 48,6; 2.
Barsi, Ungari.

Kuues võistluspäev.

Päeva sensatsiooniks on 5000 meetri
jooks, kus

Ritola esmakordselt

Nurmit võidab. Ritola vedas jälle enamu-
se jooksust ja näis nagu otsustuks asi tra-
ditsiooniliselt Nurmi lõpuspurdiga, kuid
üllataval kombel jäi Nurmi sellest samm-
sammult Ritolast maha, vahtides ringi, et
mitte Videt enesest mööda lasta. Mõned
arvasid ka, et Nurmi Ritolale meelega võit-
mise schansi pakkus. Lätlane Petkevitsch
punnis visalt kaasa ja kord tundus, nagu
pääseks ta punktile, sest mitm. mehed kat-
kestasid üksteise järele jooksu. Kuus
meest jäi siiski veel temast ettepoole. Pet-
kevitschi aeg umbes 15,16.

1. Ritola, Soome, 14.38,0; 2. Nurmi,
Soome; 3. Wide, Rootsi; 4. Lermond,
Ameerika; 5. Magnusson, Rootsi; 6. Kin-
nunen, Soome.

400 meetri poolfinaal — 1. Ball, Kana-
da, 48,6; 2. Barbutti, Ameerika; 3. Storz,
Saksa. 2. poolfinaal — 1. Büchner, Saksa,
48,6; 2. Philipps, Ameerika; 3. Rinkel,
Inglise.

Poolteise tunni pärast peetud finaaliil
tuleb võitjaks

raskeatleedi välimusega

Barbutti, kes enese täielikult tühjaks
jookseb võidu kindlustamiseks tähelipule.
Kui murtud lilleke vajub hiiglane kokku.
Veel fotoaparaatide ees seistes vaju-
vad tal põlved longu ja raske on Etal taibata,
kust poolt talle tervitusi hõigatakse. Ta
vehib käega hoopis vastupidisesse suuna.
Tugevasti konkureerivad endi vahel kanad-
lane Ball ja sakslane Büchner, kes rind-
rinnaga linti tulevad.

1. Barbutti, Ameerika, 47,8; 2. Ball,
Kanada; 3. Büchner, Saksa; 4. Storz, Sak-
sa; 5. Rinkel, Inglise; 6. Philipps, Ameerika.

Muide

päev venib

kümnevõistluse tähe all, kus võistleb 35 m.
Kuna kõigil tuleb täpselt aegu ja mõtte
võtta, jookstakse ja hüpatakse pööraselt

200 m. jooksu finiš. Äärmine paremal on võit ja kanadl. Villiams, kolmas paremalt ingl. Rang
eley (2. koht), kolmas vasakult on saksl. Körmig (3. koht) ja teine vasakult ameeriklane Scholz
(4. koht).

aegaraiskavalt. Staadioni tribüün jääb
selle kaasaelamisel lõpupoole õige tühjaks.

Kümnevõistluse 100 meetris on nobeda-
mad: Viljoen, L.-Aafrika, 11,0; Stewart,
Ameerika, 11,2; Yrjölä, Soome, Jansson,
Rootsi ja Weightman-Smith, L.-Aafrika,
11,4. Meie Meimer jookseb 11,6.

Kaugust hüppab kõige enam rumeen-
lane Csegezi 7,01. Talle järgnevad: Lind-
blad, Rootsi, 6,97; Toki, Jaapan, 6,90
Meier, Schveits, 6,89; Järvinen, Soome,
6,87. Yrjölä hüppab 6,72 ja Meimer 6,43.
Meimeril on üks hüpe üle 6,80, kuid astub
üle.

Kuuli tõukavad: Yrjölä 14,11; Jansson
13,95; Järvien 13,64; Stevart, Ameerika,
13,04. Meimeril ebaõnnestub, kuul läheb
üle sõrmede. Tagajärg 11,20.

Kõrguses on parimad: Yrjölä, Jans-
son ja Stewart 1,87. 1,80 hüppavad saks-
lane Ladewig ja ameeriklane Doherty.
Meimer jääb rahule 1,75-ga.

v-L. d5 süflilP .ff" sP

400 meetrit lõpetasid paremuse järje-
korras: Järvinen, Soome, 51,2; Doherty,
Ameerika, 52,0; Farkas, Ungari, Topelius,
Soome ja Wessely, Austria, 52,2. Yrjölä
aeg oli 53,2 ja Meimeril 55,0.

Seitsmes võistluspäev.

Kogu päeva läbi kestvate kümnevõist-
luse alade vahel peeti tugeva vihmasaju
all peajasjalikult teatejooksude eelvõist-
lusi.

Sakslased, kes oma kodus järjest näi-
danud fenomenalseid aegu, pidid seekord
leppima võrdlemisi

kehva osaga.

4×100 mtr. eeljooks andis — 1. Kana-
da 41,2; 2. Inglise; 3. Itaalia. 2. eeljooks
— 1. Prantsuse 41,8; 2. Saksa; 3. Belgia.
3. eeljooks — 1. Ameerika 41,2; 2. Ungari;
3. Schveits.

4×100 mtr. eeljooksudes naistele püs-
titavad

Kanada punapüksid

ilmarekordi. Cooki, Smithi, Rosenfeldi ja
Thompsoni jookstud aeg märgitakse 49,4.
2. Holland; 3. Prantsuse. 2. rühm — 1.
Ameerika 49,8; 2. Saksa; 3. Itaalia.

4×400 meetri eeljooksudes näidatakse:
1. eeljooks — 1. Ameerika 3,21,4; 2.
Kanada; 3. Ungari; 2. eeljooks — 1. Saksa,
3,20,8; 2. Rootsi; 3. Itaalia. 3. eeljooks —
1. Inglise 3,20,6; 2. Prantsuse; 3. Schveits.

3000 meetri takistusjooks, toob võit-
jaks mehe, kes sel alal

kangem Nurmist ja Ritolast.

Soome suurmeistrid on seni takistusjookse
võitnud ikka oma suure jooksukiirusega,
äärmiselt puuduliku takistuste võtmise
tehnikas juures. Nüüd on tuhatjärvemaa
suutnud siiski kasutada mehe, kes jooksu-
võimelt Nurmi ja Ritola lähedal, kuid üht-
lasi ka suurep. tõkkejooksja. Loukkola
ülekaal selgub juba algusest ja asjata püü-
avad Nurmi ja Ritola temaga sammu pi-
dada. Ritola haige jalga saab lõpuks veel
viga ja ta katkestab hoopis jooksu. Nur-
mi peab kohuseks siiski teisena päralt jõu-
da, et Soomele jälle üht nii vajalikku punk-
ti võita.

1. Loukkola, Soome, 9,21,6 (uus olüm-
pia rekord); 2. Nurmi, Soome, 9,31,2; 3.
Anderson, Soome, 9,33,6; 4. Eklöf, Rootsi;
5. Duquesne, Prantsuse; 6. Dartiques
Prantsuse.

Kümnevõistluses suudab Yrjölä kõigist
halbade tingimustest (vihm, külm) hoo-
limata ometigi ilmarekordi välja punnida.
See on

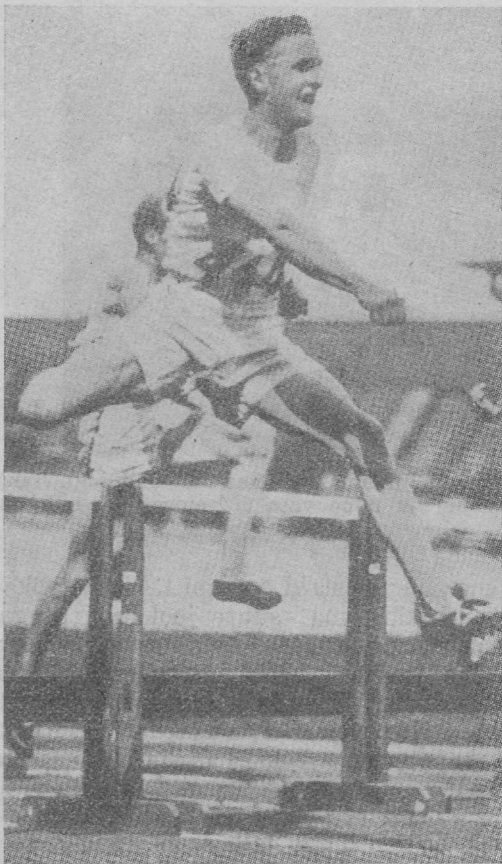
mees, kes ei väärata,

vaid igas olukorras oma maksimumi välja
pigistab. Yrjölä on tõepoolest suurim
kümnevõistleja, keda kunagi nähtud. Neid
sõnu väljendas ei keegi muu, kui Aleksan-
der Klumberg, olles pealtvaatajaks Am-
sterdami tribüünil. Kuid Akilles Järvisest
võib kasvada veel see, kes Yrjölägi üle
trumpab. Tal on enam andi, temperamen-
ti, praegu aga Yrjöläst vähem rutini.

110 meetri tõkkejooksus olid paremad:
Järvinen, Soome ja Viljoen, L.-Aafrika,
15,6; Andersson, Rootsi ja Wessely, Aust-
ria, 15,8. Yrjölä jooksis tõkkeid kaks kor-
da. Esimene kord, mis tühistati tõkete
valesti ülesseadmise tõttu, näitas ta 17,0
ja pool tundi hiljem 16,6. Meie Meimer
kattis 110 mtr. 18,2.

Järgnevas kettaheites paiskas Yrjölä
42,09, Stewart, Ameerika, 40,90, Cejzik,
Poola, 39,43, Doherty 38,72, Järvinen
36,95, Meimer 35,32. Teivast hüppas jaa-
panlane Nakazava 3,70, kuna Churchill,
Ameerika, Lindblad, Rootsi ja Berlinger,
Ameerika, 3,60 peale jäid. Yrjölä saavu-
tus oli 3,30 ja Meimeril 3,00.

Oda on pööraselt halb visata libeda
platsi ja tugeva küljetuule tõttu. Meie
Meimer tuleb sel alal esimeseks saavutuse-
ga 56,88. Palju ei jää temast maha Do-
herty 56,56-ga. Yrjölä viskab 55,70, Jär-
vinen 55,58. Asutakse 1500 meetri jook-
sule, kus nobedamad on: Lundgren, Rootsi,
4. 34, 4; Churchill, Ameerika, 4,35,0; Yr-
jölä 4,40 ja Lemperle, Saksa, 4,41,6. Mei-
mer jookseb 5,23,2.

Lord Burghley, Inglise, 400 m. tõkkejooksu võitja lõpujooksul.

Punktide kokkuarvamine kestab kuni hilja õhtuni ja üsna pimedas saab alles teatavaks, et Paavo Yrjölä on püstitanud uue ilmerekordi 8053,290 punktiga. Meimeri tagajärg on 6800 ümber. Punktide arv, millest

kaheksa aasta eest

oleks jätkunud olümpiaadi võitmiseks Antverpenis, toob mehe nüüd vast neljateistkümneks. Ei ole üleliigne tähendada, et Amsterdamis sooritas Meimer oma esimese kümnevõistluse elus. Kavatsuse kohaselt tahtis ta saavutada 7300 punkti ja kuuenda koha. Sellest jäi puudu, kuid mees näitas ennast kõigiti tublina, asjalikuna ja rahulikuna. Tal on tulevikus sarnastel konkurentidel kindlasti veel sõna kaasa rääkida.

1. Yrjölä, Soome, 8053,290; 2. Järvinen, Soome, 7931,500; 3. Doherty, Ameerika, 7706,650; 4. Stewart, Ameerika, 7624,135; 5. Churchill, Ameerika, 7417,115; 6. Jansson, Rootsi, 7286,285.

Kaheksas võistluspäev.

Alatakse kõrgushüppe eelvõistlustega, kus esineb 23 naist. Kõik, kes 1.40 ületavad — neid on 15 ümber — pääsevad finaali, mis kohe eelvõistlusele järgneb.

Konkurent toob võitjaks

olümpiaadi kaunima naise,

kanadlanna miss Ethel Catherwoodi, kes kogu olümpiaadi kestvuse olnud terve sportlaskonna imetusobjektiks.

Mehiste ja tõnside naiste hulgas torakas ta kõikjal silma oma sihvakuse, õrna jume ja kaunite joontega, riietudes lisaks veel väljapaistva elegantsiga. Kui ta ilmerekordilise kõrguse ületamisele asus, tuksus talle vist küll 25.000 meessüdan kaasa. Oli saavutatud kõrgus, mis sama imestamisväärne, kui missi iludus. Ethel oli aga ise rõõmus kui laps kantuna meeste õlgadel. Kõikjale vibas ta käega, punas-

tas ja värises, kui Kanada lipp võidumasti tõusis ja vägev hümn kõlas. Ka teiste naishüppajate saavutused olid harukordselt head: 1. Catherwood, Kanada, 1.59. (uus ilmerekord); 2. Gisolf, Holland, 1.56; 3. Shiley, Ameerika, 1.56.

Järgnevas 4×100 meetri teatejooksus toovad

punased vahtralehed

veel ühe ilmerekordi. Cook — Smith — Rosenfeld — Thompson parandavad endi eelmise päeva suursaavutuse 48,4 peale. 2. Ameerika; 3. Saksa; 4. Prantsuse; 5. Holland; 6. Itaalia.

4×100 meetri teatejooksus domineerib suure kindlusega Ameerika, kuid

Körnig

võtab Ameerika viimasele mehele tunduvalt lähemale. 41,0 on aeg, mille jooksevad yankeedest Bracey, Wykoff, Cumming ja Russell — kõik noored, kuid hästi kokku harjutanud poisid. Teine Saksa; 3. Inglise; 4. Prantsuse; 5. Schveits. Kanada diskvalifitseeriti.

Järgnev 4×400 meetrit toob ameeriklaste näol turniiri viimase ilmerekordi. Konkurent on äärmiselt kibe ja Saksa võttis Büchneri näol viimases vahetuses jällegi Barbuttile lähemale. Ameeriklased jooksid koosseisus: Snider, Baird, Spencer ja Barbutti. Aeg 3.14,2 (uus ilmerekord); 2. Saksa; 3. Kanada; 4. Rootsi; 5. Inglise; 6. Prantsuse.

Asutakse maratonijooksu starti, kuhu ilmub

68 jooksjat,

igavärvilist, igast ilmakaarest. On muidugi eurooplasi, aasialasi, ameeriklasi ja aafriklasi. Kõige kirjuvärvilisem pere, mis üldse võistlustel nähtud. Jookstakse üks ring staadionil ja selle järele läheb teekond välja. Meie Laas lähtub staadionilt 24-damana.

Vahepeal jälgitakse ameeriklaste ja kanadlaste vahelist

lacrosse'i

demonstratsiooni, mis on pallimäng omapäraste võrklabidatega, midagi hokit ja tennist meele tuletavat. Näidatakse väga osavat pallikäsitust nimetatud riistapuuga. Mäng on ka veidi toores, mehed tõmbavad üksteisele palli äravõtmise õhinas päris vabalt labidatega mööda sääri, turje ja pead.

Juba ilmuvad teadetetahvile esimesed andmed jooksust. Selgub, et jooksu veavad jaapanlased, kes juhtijate osas püüvad kuni viimaste kilomeetriteni, mil neist teised mööda spurdivad.

Laas,

kes Eesti suuremaid kergejõustiku lootusi oli, näitas ennast hoopis halva mehena. Ta katkestas peagi jooksu, istus sanitaarautosse ja asus toidumoonas kröbistama. Söömine on üldse Laasi nõrgemaid külgi. Iga päev hoiatati ja hirmutati teda üleliigse sissevõhmimise eest, kuid mees puukis mis sai. Harjutamas käis vähe. Igasugused näpunäited ja nõuanded lükkas ta upsakalt tagasi, väljendades, et ta seni oma meetodiga on hästi edasi jõudn. Viimaks usutigi teda mõne omapärase tüüpi olevat ja jäädi huviga ta eksperimenti ootama. Teadagi ei suutnud ta mingit tempot pida ja sörkis tagatipus 5 või 10 kilomeetrit maha, kuni küllalt arvas olevat. Mehe juures võis konstateerida täielikku vastutustunde puudumist oma ülesande vastu.

Paavo Nurmi 3000 m. takistusjooksul, milles ta tuli teiseks.

Jooks iseenesest lõppes täieliku eksotoidide triumfiga.

Tõmmud mehed trumpasid valge raassi suurjooksjad üle tervel frondil. Soome, kes kaks eelmist olümpiaadi võitnud, pidi kapituleerima, samuti Ameerika, kel määratult rikkalik valik maratonijooksjaid käsitada. Võitja aeg on hiilgav, vaevalt pool minutit Hannes Kolehmaise ilmerekordist järele. Ka teiste meeste ajad on head, kes finiši saabusid 10—20-sekundiliste vahedega.

1. ElQuafi, Prantsuse, 2.32.57; 2. Plaza, Tschilli; 3. Martelin, Soome; 4. Yamada, Jaapan; 5. Ray, Ameerika; 6. Isuda, Jaapan.

SUVISEKS HOOAJAKS

igasugu

spordiabinõusid.

Spordiseltsidele, sõjaväelastele ja koolidele hinnaalandus.

Kaubamaja

„Sport“

Tallinn, Narva mnt. 19, kõnefr. 23-00.

Eesti tõstjad kaheksandal kohal.

Vähekoogenenud meeskonna fiasko. — Luhaäär pääsis siiski au. Tugevaim konkurentis, mis kunagi nähtud.

Strassberger, Saksa, raskekaalu tõstmise võitja.

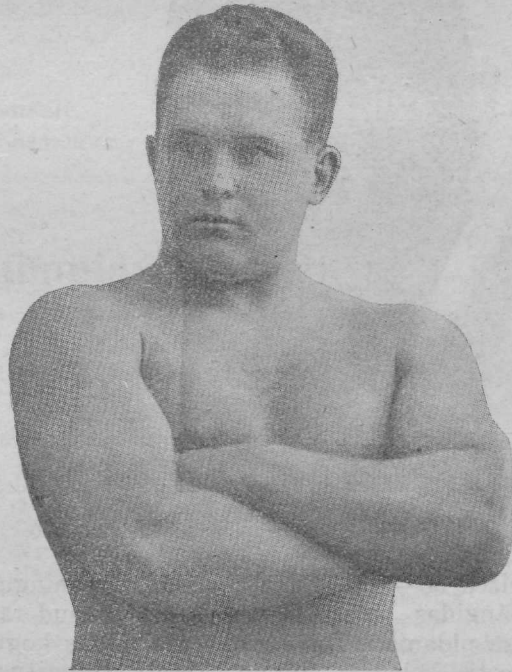
Amsterdami tõstevõistlused olid suurejoonelisemad ja tugevamad, mis sel alal kunagi nähtud. Antverpeni, Göteborgi ja Pariisi suurvõistlused ei pääse tasapinnalt nende ligigi. Tõstesport teeb üldiselt praegu edusamme ja Saksa, Austria ning Prantsuse kolmikkonkurentis kruvis meeleolu seekord eriti pinevaks. Itaalia, möödunud olümpiaadi tõstevõistluste ülekaalukas võitja, ei etendanud nüüd kaugelki hiilgavat osa, kuna veel uued seniaimatud suurused Egiptusest ja mujalt tast mööda tikkusid rühkima.

Eesti, kes Pariisis ennast neljanda rahvusena pani maksma, langes Amsterdami sammukese tagasi. Ükski Eesti vanematest tõstemeistritest ei olnud sooritanud olümpia treeningut ja Amsterdami tuleproov tuli Eestil teha läbi täiesti värskete meestega, kes varem Riias kaugemal keegi ei ole võistlemas käinud. Mehed suutsid suure vaevaga orienteeruda ja kaotasid närvid, väljaarvatud Luhaäär, kes tasakaalus püsis ja rahuldaval määral suutis enese võimeid näidata. Kukul ja Luigal rikkus vormi pikk kaalus hoidmise vajadus, kuna kohtunikude häälte enamusega otsustati nende kategooriate kaalumist teostada teise võistluspäeva hommikul esimese asemel. Meestel tuli seetõttu kolm päeva nälgida ja taarusid päriselt jalgadel ilma kangitagi. Kui Kukk oleks suutnud sooritada enese parema kodumaa kogusumma, ei oleks tal puudunud auhinna lootused.

Võistlused algasid Amsterdami 28. juulil sulgkaaluga. Esigrupi moodustasid kohe Pariisi olümpiavõitja itaallane Gabetti, austerlane Andrysek, sakslane Wölpert ja itaallane Conca. Surumine annab pööraselt kõrgeid tagajärgi. Schveitslase Grafi löömatusks peetud maailmarekord 90 gk. variseb kahe mehe — Conca ja

Wölperti — läbi, tõustes 92,5 kg. peale. Ka kahega rebimises püstitab Gabetti maailmarekordi 90 kiloga, kuid kahega tõuge ületab eelmised tõsted, austerlane Andrysek tõukab 120 kg., mis enam kui fenomenaalne sarnase mehekääbuse kohta. Andrysek tuleb esimeseks kuna Gabetti ja Wölperti vahelise paremuse määrab nende kehakaal.

1. Andrysek, Austria, 287,5 kg. (77,5—90—120); 2. Gabetti, Itaalia, 282,5 kg. (80—90—112,5); 3. Wölpert, Saksa, 282,5 kg. (92,5—82,5—107,5); 4. Conca, Itaalia, 277,5 kg. (92,5—80—105); 5. Reinman, Schveits, 275 kg. (82,5—82,5—110); 6. Stadler, Austria, 267,5 kg. (72,5—80—

A. Luhaäär. Eesti, hõbemedali võitja raskekaalu tõstmises.

115); 7. Baudrand, Prantsuse, 265 kg. (77,5—80—107,5); 8. Vitasek, Tschehosl. ja Djemal, Türgi, 262,5 kg. (80—82,5—100); 10. Rivière, Prantsuse, 260 kg. (67,5—85—107,5); 11. Mühlberger, Saksa, Renier, Belgia ja Pereira, Portugal, 255 kg.; 14. Tissot, Prantsuse, 252,5 kg. 15. Kask, Eesti, 250 kg. (75—75—100). Kasest jäi veel kuus meest tahapoole.

Kergekaalu suurvõistjad olid Haas, Reinfrank, Helbig ja Arnout. Reinfrank ei saanud aga suurt osa mängida, kuna ta tehnika veidi napp ja krobelised jõutõsted kohtunikude poolt halastamatult praagiti. Konkurentis kujunes Haasi ja Helbigi duelliks viimase hetkeni. Tuleb tähendada, et Haasi poolt täiesti puhtalt ülesrebitud ilmarekordiline raskus 105 kg. ta esimeseks oleks toonud, kuid arusamatul kombel jäi see vastuvõtmata. Kabega tõukasid mõlemad 135 kg. Haasil läks see kergesti, kuid Helbig pingutas ennast sedavõrd, et tõste sooritamise järele ära minestas. Kuna kogusumma meestel üks, viidi nad kaalule. Helbigi kaal oli 66,6 kg. Haasil oli täpselt samapalju, ei grammigi vähem ega rohkem. Meeste paremust ei saadud faktidega Loukola, Soome, 3000 m. takistusjooksu võitja.

kindlaks teha ja mõlemad otsustati esimese auhinna saamiseks ette panna. Kui olümpia komitee ei peaks võimalikuks leida kahte esimest auhinda välja anda, eelistatakse tõstete puhtuse poolest Haasi.

1. Haas, Austria, 322,5 kg. (85—102,5—135); 2. Helbig, Saksa, 322,5 kg. (90—97,5—135); 3. Arnout, Prantsuse, 302,5 kg. (85—97,5—120); 4. Aeschmann, Schveits, 297,5 kg. (87,5—90—120); 5. Reinfrank, Saksa, 295 kg. (85—92,5—120); 6. Messe, Prantsuse, 292,5 kg. (90—87,5—115); 7. Hangel, Austria, 287,5 kg. (77,5—90—120); 8. Pierini, Itaalia, 282,5 kg. (90—82,5—110); 9. Jacquenoud, Schveits, 275 kg. (80—82,5—112,5); 10. Tabak, Hollandi, 270 kg. (72,5—82,5—115).

Keskkaalus oli Pariisi olümpiavõitjal Galimbertil prantslane Roger üle pea kasvanud, kes haruldase kauniduse ja puhtusega tõstis. Asja otsustas kabega rebimine Roger François kasuks, mis talle 5 kg. edu andis. Galimberti surus 2,5 kg. rohkem ja püüdis tõukega mööda minna, kuid ebaõnnestus. Hollandlane Scheffer osutus määratu tugevaks. Ta võib lähemal ajal juba ilmarekordide kallale asuda.

1. Roger François, Prantsuse, 335 kg. (102,5—102,5—130); 2. Galimberti, Itaalia, 332,5 kg. (105—97,5—130); 3. Scheffer, Holland, 327,5 kg. (97,5—105—125); 4. Zinner, Saksa, 322,5 kg. (87,5—100—135); 5. Hofmann, Saksa, 317,5 kg. (90—95—120); 6. Lebut, Prantsuse, 312,5 kg. (92,5—95—125); 7. Hussein, Egiptus, 302,5 kg. (90—92,5—120); 8. Van Rompaey, Belgia, 292,5 kg. (92,5—85—115); 9. Pianta, Argentiina, 285 kg. (75—90—120); 10. Zalm, Holland, 285 kg. (92,5—85—107,5); 11. Van der Gooten, Belgia, 280 kg. (77,5—87,5—115); 12. Kukk, Eesti, 277,5 kg. (82,5—85—110). Kukest oli tagapool veel 9 meest.

Loukola, Soome, 3000 m. takistusjooksu võitja.

Villa Ritola, Soome pea le 5000 m. jooksu võitu.

Poolraskekaalus oli duell egiptlase Nosseiri ja prantslase Hostini vahel. Viimasest loodetakse teist Rigoulot'd, kuid must Nosseir sattus igatahes ta triumfikäigule tee peale tumedaks täppeks. Egiptlane on määratu suur, kuiva muskulatuuriga hiiglane, keda välimuse järele ei taha kuidagi uskuda poolraskekaaluse olevat. Ta surus ja tõukas prantslasega ühepalju, kuid rebis 2,5 kg. rohkem ehk samapalju just kui Hostini ilmerekord. Prantslane ei pääsenud seekord enese suursaavutuseeni, nii et ta kaotuses ei puudu ka ebaõnne noot.

1. Nosseir, Egiptuse, 355 kg. (100—112,5—142,5); 2. Hostin, Prantsuse, 352,5 kg. (100—110—142,5); 3. Verheyen, Holland, 337,5 kg. (95—105—137,5); 4. Vogt, Saksa, 335 kg. (100—105—130); 5. Psenicka, Tšehhosl., 335 kg. (100—105—130); 6. Freiburger, Austria, 322,5 kg. (95—95—132,5); 7. Biervirth, Saksa, 315 kg. (95—95—125); 8. Zeeman, Austria, 315 kg. (75—105—135); 9. Vibert, Prantsuse, 315 kg. (95—95—125); 10. Garnus, Schweits, 307,5 kg. (82,5—95—130); 11. Luiga, Eesti, 305 kg. (80—95—130). Luigast jäi järele veel 4 meest.

Raskekaalus tõi Luhaäär Eestile ainsa tõstevõidu. Alul ei näinud tal asi siiski kuigi hiilgav olevat. Mehed surusid 20 kg. ümber talle nina alla. Ta tahtis seda rebimisega tasa teha, alates 110 kiloga, kuna

teised 95—100 kiloga algasid. Treeningul mängides võetud raskus ei jäänud tal aga pidama. Teise katse ajal pidas kogu Eesti koloonia hinge kinni. Õnnestus. 115 kg. ei jäänud jällegi pidama. Kahe tõste järele oli Luhaäär kuues. Suured surujad aga osatusid tõukes nõrgaks. Luhaäär võttis 140, 145 ja 150 kg. ei tahtnud kuidagi rinnale pidama jääda, keerutas tükk aega enne kui tasakaal lõpuks tuli. Ka ülestõukel nõtkus mees kahtlaselt. Kuid raskus jäi ikka lõpuks pidama ja teine auhind oli võidetud.

1. Strassberger, Saksa, 372,5 kg. (122,5—107,5—142,5); 2. Luhaäär, Eesti, 360 kg. (100—110—150); 3. Skobla, Tšehhoslovakkia, 357,5 kg. (100—107,5—150); 4. Schilberg, Austria, 355 kg. (115—105—135); 5. Leppelt, Austria, 355 kg. (105—110—140); 6. Leilands, Läti, 355 kg. (110—105—140); 7. Tonani, Itaalia, 350 kg. (117,5—97,5—135); 8. Volz, Saksa, 337,5 kg. (97,5—110—132,5); 9. Verheyen, Holland, 332,5 kg. (102,5—100—130); 10. Mercoli, Itaalia, 332,5 kg. (102,5—100—125). Kaalus oli 17 tõstjat.

Rahvuste järele tuli tõstmises võitjaks Saksa 24,5 punktiga. 2. Prantsuse 19 p. 3. Austria 16,5 p. 4. Itaalia 13 p. 5. Holland 8 p. 6. Schweits 7 p. 7. Egiptus 6 p. 8. Eesti 5 p. 9. ja 10. Tšehhoslovakkia ja Läti 4 p.

Olümpia punktid.

(Kergejõustik).

Rahvus	Kuld-medalid	Hõbe medalid	Pronks medalid	4. k.	5. k.	6. k.	Punkte
Ameerika . . .	8	6	7	6	7	3	= 149
Soome	5	5	4	1	2	4	= 87
Saksa	0	2	5	2	3	2	= 44
Rootsi	1	2	2	4	1	2	= 41
Inglise	2	2	1	1	4	1	= 40
Kanada	2	1	1	2	1	1	= 32
Prantsuse . . .	1	1	1	1	1	4	= 25
Jaapan	1	0	0	2	0	2	= 15
L. Aafrika . . .	1	0	0	0	2	0	= 11
Norra	0	0	1	1	0	0	= 7
Iiri	1	0	0	0	0	0	= 7
Ungari	0	1	0	0	0	0	= 5
Haiti	0	1	0	0	0	0	= 5
Tšiiili	0	1	0	0	0	0	= 5
Itaalia	0	0	0	1	0	1	= 4
Filipinid	0	0	0	1	0	0	= 3
Schweiz	0	0	0	0	1	1	= 3
Holland	0	0	0	0	0	1	= 1

Punkte on arvatud: 1. koht 7 punkti, teine 5, kolmas 4 jne.

Soome punktimed.

(Kergejõustik)

	II	III	IV	V	VI	Punkt. summa
Nurmi	1	2	0	0	0	0 = 17
Ritola	1	1	0	0	0	0 = 12
Larva	1	0	0	0	0	0 = 7
Loukola	1	0	0	0	0	0 = 7
Yrjölä	1	0	0	0	0	0 = 7
A. Järvinen . . .	0	1	0	0	0	0 = 5
Kivi	0	1	0	0	0	0 = 5
Andersen	0	0	1	0	0	0 = 4
Marttelin	0	0	1	0	0	0 = 4
Purje	0	0	1	0	0	0 = 4
Tuulos	0	0	1	0	0	0 = 4
Liettu	0	0	0	1	0	0 = 3
Tulikoura	0	0	0	0	1	0 = 2
Wahlstedt	0	0	0	0	1	0 = 2
E. Järvi	0	0	0	0	0	1 = 1
Kenttä	0	0	0	0	0	1 = 1
Kinnunen	0	0	0	0	0	1 = 1
Penttilä	0	0	0	0	0	1 = 1
Summa	5	5	4	1	2	4 = 87

M. Oda, Jaapani, kolmikhüppe võitja.

Teel kuulsusele.

Naiste 800 mir. jooksu võitja sakslanna Radke-Badschauer peale võitu joonistajate ees.

Kergejõustiku olümpiavõitjad.

Ala:	Võitja:	Saavutus:	Teine:	Kolmas:
100 meetrit:	Williams, Kanada	10,8	London, Inglise	Lammers, Saksa
200 meetrit:	Williams, Kanada	21,8	Rangley, Inglise	Körnig, Saksa
400 meetrit:	Barbuti, Ameerika	47,8	Ball, Kanada	Büchner, Saksa
800 meetrit:	Lowe, Inglise	1:51,8 OR	Bylehn, Rootsi	Engelhardt, Saksa
1500 meetrit:	Larva, Soome	3:53,2 OR	Ladoumègue, Prantsuse	Purje, Soome
5000 meetrit:	Ritola, Soome	14:38	Nurmi, Soome	Wide, Rootsi
10000 meetrit:	Nurmi, Soome	30:18,8	Ritola, Soome	Wide Rootsi
110 mtr. tõkkeid:	Atkinson, L.-Aafrika	14,8	Anderson, Ameerika	Collier, Ameerika
400 mtr. tõkkeid:	Burghley, Inglise	53,4	Cuhel, Ameerika	Taylor, Ameerika
3000 m takist.-jooks:	Loukola, Soome	9:21,8 OR	Nurmi, Soome	Andersen, Soome
Kõrgushüpe:	King, Ameerika	1,94	Hedges, Ameerika	Ménard, Prantsuse
Kaugushüpe:	Ham, Ameerika	7,73 OR	Cator, Haiti	Bates, Ameerika
Kolmikhüpe:	Oda, Jaapani	15,21	Casay, Ameerika	Tuulos, Soome
Teivashüpe:	Carr, Ameerika	4,20 OR	Droegemüller, Ameerika	Mc. Ginnes, Ameerika
Kuulitõuge:	Kuck, Ameerika	15,87 MR	Brix, Ameerika	Hirschfeld, Saksa
Vasaraheide:	O'Callaghan, Iiri	51,39	Sköld, Rootsi	Black, Ameerika
Odaviske:	Lundquist, Rootsi	66,60 OR	Szepes, Ungari	Sunde, Norra
Kettaheide:	Houser, Ameerika	47,32 OR	Kivi, Soome	Corson, Ameerika
10-võistlus:	Yrjölä, Soome	8053,29 MR	Järvinen, Soome	Doherty, Ameerika
Maraton:	El Quafi, Prantsuse	2:32,57	Placa, Chiili	Martelin, Soome
4x100 mtr.:	Ameerika	41	Saksa	Inglise
4x400 mtr.:	Ameerika	3:14,2 MR	Saksa	Kanada
N a i s e d :				
100 meetrit:	Robinson, Ameerika	12,2 MR	Rosenfeld, Kanada	Smith, Kanada
800 meetrit:	Radke, Saksa	2:16,8 MR	Hitomi, Jaapani	Genzel, Rootsi
Kettaheide:	Konopacka, Poola	39,17 MR	Copelau, Ameerika	Svendberg, Rootsi
Kõrgushüpe:	Catherwood, Kanada	1,59 MR	Grisolf, Hollandi	Wiley, Ameerika
4x100 mtr.:	Kanada	48,4 MR	Ameerika	Saksa

(MR = maailmarekord, OR = olümpiarekord).

Fascistid valitsevad hästi mõõka.

Portugal üllatava outsiderina.

Olümpia vehklemisturniiril pühitses meeskonnavõistlustel Itaalia suure võidu. Üldiselt oli oodatav Prantsuse võitja oma kuulsate nimedega Puchard, René Barbier, Massard ja Schucz, kuid kui selgus prantslaste äärmiselt visa võit 9 : 7 uudismaa Portugali üle, siis oldi valmis olümpia võitjat mujalt otsima hakata. Sellena osutuski Itaalia. Prantslased olid terase tarvitamises tõelised meistrid, kuid meeste jalgade töö sai neile saatuslikuks. Itaalia mustasärkide väleduse vastu pidi Gallia kukk alla vanduma. Pealegi olid fascistid palju julgemad oma järelekaaluvatest vastastest. Ja on ju teada, et julge päralt on alati võit.

Lõpuvõistlus Prantsuse-Itaalia tõi oodatud kuumat võistlust. Itaallane Riccardi osutus seejuures Mussolini meeste võidupandina. Ta purustas algusest lõpuni terve kuulsusrikka prantsuse meeskonna. Võiduga 4 : 0 pani mees vast oma terariista kõrvale. Peaegu sama hea oli teine itaallane Minsli, kes jalutas pea karistamatult prantslastest läbi ja tegi resultaadi 3 : 1. Üldine seis selles otsustavas võistluses oli 9 : 7 Itaalia heaks.

Selle peavõistluse järele oli mõlemal

favoriidil siiski veel tubli töö ees oma kohade kinnitamiseks üldises klassifikatsioonis. Prantsusele valmistas sooja pea Belgia, keda 8 : 6 vastu turniiri neljandale kohale lüüa tuli. Belglaste juures oli paremaks meheks nende maailmameister 1924. aastast Delporte.

Kõitevi oli samuti turniiri viimane heitlus Itaalia-Portugaalia. 6 : 1 vastu juhtimisele pääsnud itaallased arvasid võivat pühitseda kerget võitu. Seal tabas mehi väiksel selgest taevast ja järgmine seis oli võistlusel 6 : 6. Võitu lootvatel itaallastel hakkas silmade ees mustendama. Võimsa dubliga päästsid mehed lõpuks ikkagi naha. 9 : 6 kõlas olümpiavõitja resultaadi selles viimases võistluses. Portugaallaste juures üllatas Silveira, kelle võit Minolist 2 : 0 elavat poolehoidu äratas. Sealjuures oli Minoli ju meheks, kes prantslaste vastu 3 : 1 mängis.

Turniiri teise rahvuse — Prantsuse — vastu mängisid portugaalased mitte halvemini. Kuigi mitte nii põneva võistluse, siis igatahes parema resultaadi — 9 : 7.

Turniiri eelvõistlustest on märkida Soome puudumist stardilt, mis sakslastele soodus oli ja neid ühe võidu järele Rumeenia üle eelringist võistlusesse tõi. Umbes sama käik pääsuks võistlusringi oli Itaaliale, kelle eelringi vastased Kuuba ja Argentiina üldse välja ei tulnud.

Mõlema parema: Itaalia ja Prantsuse vastasteks olid turniiril järgmised: Itaalia: Saksa (kaotas 14 : 2), Egiptus 11 : 5, Portugal 9 : 6 ja Tšehhoslovakkia 13 : 2. Prantsusel: Helveetsia 9 : 7, Belgia 8 : 6, Ameerika 8 : 5 ja Hispaania 12 : 4.

Portugali hiilgavam võit oli tšehhide vastu, kellega kohtunikud võistluse katkestasid seisu juures 10 : 6, sest edaspidine võistluste käik poleks tšehhide nullile ikkagi midagi reaalselt juure toonud.

Turniiri finaalingi resultaadi kujunes selle järele:

- 1) Itaalia 3 meeskonnavõitu 6 p.
- 2) Prantsuse 2 meeskonnavõitu 4 p.
- 3) Portugal 1 meeskonnavõit 2 p.
- 4) Belgia 0 meeskonnavõitu 0 p.

Sõudekongress Amsterdams.

Rahvusvaheline sõudeliit pidas olümpiamängude ajal Amsterdams kongressi. Euroopameistrivõistluste pidamisõigus jäi aastatel 1930—32 Prantsusele, Belgiale ja Jugoslaaviale, kuna Ungari, kes 1929. aastal neid tehnilistel raskustel pidada ei saa, võttis endale vast 1933. a. euroopavõistluste korraldamise. 1929. a. sai Poola enda 10-aastase iseseisvuse pidustuste kavasse läbi viia 1700-meetrilise regatta pidamiskohaga Brombergis.

Poola ettepanekul loodi liidu (F. I. S. A.) juhatusse uus abipresidndi amet juure, keda määratakse riigile, kus eelolevad euroopameistrivõistluste pidamisele tulevad. Edasi võeti sama Poola ettepanekul vastu otsus, mille järele sõudemääruste muutmine viiakse edaspidi läbi perioodiliselt iga 4 aasta järele, kuna nüüd seda oma kompetentsi arvas igakordne kokkustuv kongress. F. J. S. A-l on praegu võrdlemisi väike mõju, ta juhib küll sõudeasjandust, kuid tooniandvamad maad sõudealal — Inglise, Ameerika, Kanada ja Saksa polegi praegu veel liidu liikmed.

Verder ketast 41,22, oda 57,66, kuuli 12,18.

Küttis kaugust 6,53, kolmikut 13,56, kõrgust 1,65.

Rakvere Kalevi rahvuslikud pooltosina Virumaa rekordiga.

28. ja 29. juuli kujunesid Rakvere muidu nii vaikselt spordielus heledamaiks hetkeiks. Kohaliku Kalevi poolt korraldatud suvispordi päev, mille peamine rõhk just kergejõustikule langes, koodas enese ümber enneolematul hulgal häid jõude Tartu Kalevist, Akadeemilisest spordiklubist, Tallinna Kalevist, Tartu ja Tallinna N. M. K. ü-st, Narva Kalevist ja Astrast, Narva-Iõe-suu Kalevalast ja kohalikkudest seltsidest Kalevist ning Spordiklubist.

Võistluste silmapaistvamaks ja mitmekülsemaks sportlaseks oli sümpaatne narvalane Küttis, tänavune Eesti kolmikhüppe meister, kes omandas tervelt kolm esimest kohta hüpetes. Nendest on üks, nimelt kaugushüppe tagajärg 6,53 uueks Viru rekordiks.

Peale „välismaalaste“ sai ka rakverlane A. Verder tähelepandava edu osaliseks, väärides viskemeistrina täie hindamise. Verderi tublis vormis oleku tõttu purunes kolm rekordi: oda, kettaheites ja kuulitõukes. Nendest omandavad kahe eelmise ala tulemused erilist mainimist ja kõrvutiseadmist Eesti parematega.

Rakverlastest oli veel tubli Erna teivas-hüppes ja parandas oma nimel seisvat Viru rekordi 3.18 pealt 3.21 peale.

Juba esimese alaga algab rekordite purustamine.

Kuulitõukes tuleb esimeseks ütt, Tartu Kalev, 12,34; 2. Verder, Rakv. spordiklubi, 12,18; (uus Viru rekord; endine 11,82); 3. Küttis, Narva Kalev, 12,18.

100 mtr. jooksus võitis hea ajaga Korol, Akad. spordikl. 11,2; 2. ütt 11,3; 3. Küttis 11,7. 400mtr. jooksus päris Korol samuti esimese koha, aeg 53,8; 2. Gern, Tartu Kalev, 55,1; 3. Restnik, Narva-Jõesuu Kalevala 55,9.

1000 mtr.: 1. Mihelson, Tartu Kalev, 2,47,6; 2. Estam, Tall. Kalev, 2,48,6; 3. Klemmer, Rakv. Kalev, 2,49,3. 5000 mtr.: 1. Estam 17,22,7; 2. Klemmer 17,22,9; 3. Sirm, Rakv. Kalev, 47 mtr. teistest järel.

Teatejooksu 800+500 (pidi olema 400) + 200+200 mtr. võitis Rakvere „Kalevi“ meeskond (koosesisus: Ilves, Klemmer, Erna, Kirp), ajaga 4,25. 2. spordiklubi meeskond, aeg 4,39,9. Kaugushüpe: 1. Küttis 6,53; Jakobson, Akad. spkl., 6,50; 3. Verder 5,96.

Kõrgus: 1. Küttis 1,65; 2. Landberg, spordiklubi, 1,60; 3. Erna, Rakv. Kalev, 1,50 (vahe-hüpe 1,60).

Kolmik: 1. Küttis 13,56; 2. Jakobson 13,08; 3. Mägi, Tartu NMKü, 12,78. Teivas: 1. Mihelson 321; 2. Erna 321 (uus Viru rekord); 3. Landberg.

Üheks põnevamaks alaks võistlustel oli odaviske. Siin leidis aset kahevõistlus Eesti odaviske meister Schützi ja Verderi vahel. Oodati meistri lüüasaamist, kuid võistlusvisketega Verderil ei vedanud. Alles rekordivisketel läks Verder hoogu. Hästi sooritatud viskel purunes Viru rekord ja ühes sellega ka oda. Tagajärjed: 1. Schütz, Akad. spordikl. 56,50; 2. Verder 55,41; 3. Jürgens, Rakv. Kalev, 48,45. Rekordviskes Verderil 57,66 — seega uus Viru rekord (endine 56,65).

Kettaheites parandas Verder jällegi Viru rekordi õige tunduvalt — 41,22 (endine 37,44); 2. Jakobson 35,60; 3. Erna 35,05.

Raskusheites: 1. ütt 13,43; 2. Rebane, Rakvere Kalev, 12,51 (uus Viru rek., end. 11,34); 3.

Jürgens 12,32. Rekordviskes saavutas Jürgens 12,55, millega äsja ülesseatud rekordi oma nimele sai.

Kiitvalt võib märkida kohaliste äride vastutulekut auhindade annetamisel võistlustel väljamängimiseks. Kergejõustikus said iga ala võitjad väärtuslikke asju.

Rakvere — Võsu — Rakvere maanteeõidu võistlus.

Rakvere — Võsu — Rakvere maanteeõidust võttis osa 12 rattasõitjat. Teel juhtus võistlejatega äpardusi ratta purunemise näol, nii et mõnigi mees pidi jala, ratas käekõrval, Rakvere tagasi kõmpima. Rattasõit algas rah-

vaia tagant ja lõppes ka samas. Tee pikkus 64 klm. Võitjaks loodeti tulevat Nekrassovi, kes ka tagasitulekul suure edumaaga esimesel kohal püsis. Siis juhtus tal aga ratta vigastus, mille tõttu tal teise terve ratta hankimiseks teekäija käest hulk aega kulus. Selle aja jooksul oli aga teisel kohal püsinud tallinlane järele jõudnud ja ette pressinud, missugust vahemaad Nekrassov hiljem küll vähendas, aga ette jõuda oli juba raske. Sõidu peale kulutatud ajad tulid üle ootuste head. 1) Tauts, Tallinna Kalev, 2 t. 5 m. 50 s.; 2) Nekrassov, Rakv. Kalev, 2 t. 6 m. 48 s.; 3) Lõhmus, Tartu Kalev, 2 t. 7 m. 16 s.; 4) Laast, Rakv. Kalev; 5) Ivanov, Rakv. Kalev; 6) Rikkard, Tall. NMKü.

Võru kiri.

Rida keskmisi saavutusi Petseri spordimärgi võistlustel.

Võru lõi Tartut jalgpallis 3:1 (2:0).

Ehkki suvi peatselt möödunud, pole Võrus veel jõutud ühtki kergejõustiku võistlust korraldada, olugi, et on olemas sellekohaseid organisatsioone nagu värske spordiselts Ilmarine ja „kaitseklubi spordiklubi“. Kogu suve kohta on Võrus olnud paar võistlust jalgpallis kohalike meeskondade vahel ja kui väljaarvata viimane suurvõistlus Tartu — Võru vahel, siis pole Võrus midagi juhtunud, mis annaks tunnistust Võru sportlaste võimetest ja sporditasapinnast üldse. Millal Võru esimest kergejõustiku päeva näeb, on teadmata, igatahes oleks viimane aeg — kuna pea sügis annab ennast tunda. Teine lugu on Petseris, oli too juhused või tavalik nähtus, kuid 29. juulil oli Petseris koguni mitu võistlust korraga! Nimelt spordimärgi võistlused üENü Petseri osakonna korraldusel ja Vene spordiseltsi omavahelised kergejõustiku ja sama seltsi ja Võru Ilmarise jalg- ja võrkpalli võistlused. Iga tahes näitas Petseri sellega, et seal pole sport suikunud. Tagajärgi, mis nimetamisväärt, saavutati märgi võistlustel, millest osavõtjate arv küünis kahekümneni. Osavõtta võisid ka mitte petserlased.

Paremad tagajärjed: 100 mtr.: Kallas (Luhamaa) 12,0 sek.; 200 mtr.: Vold. Piip (Võru) 25,7 sek.; kaugushüpe: Vold. Piip 5,71 mtr.; kaugushüpe hoota: Harry Leinbok (Võru) 2,86 mtr.; kõrgushüpe: Vold. Piip 163 sm.; kolmikhüpe: Rätsep (Petseri) 11,90 mtr.; kolmikhüpe hoota: Harry Leinbok 8,32 mtr.; kuul: Harry Leinbok 12,28 mtr.

Samapäevane kohtamine Võru Ilmarise ja Petseri Vene spordiseltsi vahel andis võrulastele võrkpallis võidu 15:7 ja 15:7 ja jalgpallis kaotuse 0:2 (0:0).

Viimaseks suursündmuseks Võrule oli ära peetud Tartu-Võru linnavõistlus jalgpallis. Tartu on käesoleval aastal eriti tõusuvormis olnud, tarvitseb vaid lugeda Tartu ja Koschice Slavia resultaati, mis teatavasti oli viik. Võru pole aga enam ega vähem esinenud võraste vastu kui kevadel, mil Läti-Valk lõi Võru paariyäravalise ülekaaluga. Teadagi, et siis Tartu-Võru linnavõistluse tagajärjeks ennustati kõikjal Võru lüüasaamist.

Kell ½5 p. kõlas J. Hargeli vile ja kaptenid ilmuvad poolte valikule. Poole valib Tartu alla tuult ja päikest. 8. minutil suudab Võru juhtimise 1:0 enda kätte võtta. Teine värav tu-

leb 34. minutil. Nüüd juhib mängu Võru, kuid tartlaste tugev kaitse hoiab ära tagajärje 2:0 tõusu. Teisel poolajal algab Tartu maruliku tempoga, kuid Võru kaitse ei jää põrmugi maha Tartu omast. Mäng on nüüd palju elavam kui esimesel poolajal, kuna tartlased tahavad võita. 82. minutil on seis Võru heaks 3:0. 85. minutil tuleb Tartu poolt 3:1, mis jääb lõpptagajärjeks. K.-m. Tibbingu poolt väljapandud jalgpallimehe kuju võitis Võru. Pärast võistlust andis linna-pea Suit kuju üle võitjale meeskonnale, ühtlasi ka tervitades Tartu meeskonda. Suurvõistlust jälgis enam kui pooltuhat inimest, mis Võru kohta kah rekordiks.

H-y L.

Jalgpall Tapal.

5. aug. peeti Tapal jalgpallivõistlus Rakvere Kalevi ja Tapa kaitseklubi sp. klubi meeskondade vahel. Võistlus lõppes tapalaste järjekorralise võiduga 4:1 (1:0). Mäng oli paiguti õige tugev, kuna Rakvere esitas oma parima koosseisu, mida tal üldse võimalik on esitada. Tapal äratas suurt pahameelt rakverlaste ebasportiline esinemine. Sarnast toorest mängu pole Tapal külastanud meeskondadelt seni nähtud. Mängu valitses üleolevalt Tapa. Suurest kaotusest pääsis Rakvere ainult tubli väravavahi tõttu. Tapa meeskonnas mängis kaasa ka äsja kohalejõudnud treener, rahvusmeeskonna kaitsja E. Einmann, kes tapalasi jalgpallis „koolitab“. Mängus oli Einmann tagasihoidlik, kuid hiilgas siiski oma driblingutega — vedades 4—5 rakverlast mööda. Publikult järgnes alati kestev kiiduavaldus. Loodame, et Einmann Tapa meeskonnast tubli terviku meisterdab. Eeldusi selleks on, kuna näit. juba Einmanni paar märkust mängus tapalasi tublisse mängu hoosse viis.

—p—...

Sõjakool võitis kaitseväe meistri 4:1 (2:0).

Praegu on käimas Tondil sõjakooli staadionil Tallina garnisoni jalgpalli turniir.

Võitjaks tuleb meeskond pääseb augusti lõpul üleriikliste kaitseväe spordivõistlustele.

Esimene kohtamine oli esmaspäeval pioneer- ja sidepataljoni meeskondadel. Võitis esimene 3:1. Mäng erilist huvi ei pakkunud, oli tempo-vaene ja elavusetu.

Teine mäng teisipäeval sõjakooli ja 10 jalgväe rügemendi vahel kujunes päris vaatamisväärsuseks. Oli elavust, tempot ja ilusat tehnikat.

10. jalaväe rüg. meeskond oli möödunud aastal kaitseväe meister, ka käesoleval korral tahtis ta oma tiitlit alal hoida. Ka sõjakool oli oma paremad väljale toonud, kelle hulgas rohkesti nimekaid jalgpallimehi — kdt. Vahar, Koger, Adorf, asp. Rüütel, Lübek, Silvester, Kolinsky, Koort, Laaman, Neudorf ja kdt. Kriisk. —

Sõjakool võitis juba algusest juhtimise enese kätte ja püsis sellel kuni lõpuni. Esimene pool-aeg lõppes 2:0, teine 2:1 ja nurgalöögid 11:3 sõjakooli kasuks. Väli oli mänguks hea. Võistlust juhtis ltn. Reinfeld asjalikult ja erapooletult.

Praegune aeg oma tööga nõuab palju jõudu, — rohkem kui suudame anda organismile tarvitades harilikku toitu.

Iga hommiku eineks tass „Ovomaltine'i“ on tervisele kasulik ja tõstab sportlist võimet.

Nii on **OVOMALTINE** päämiselt spordimehe toiduks.

Uusi üllatusi Pärnust.

5 Eesti rekordi ja 16 Pärnumaa rekordi kergejõustiku võistlusel. - Sport võitis Tervise 3:0 ja PJK 6:1.

25. juulil korraldas Vaprus kergejõustiku õhtumitingu, mis andis häid tulemusi. H. Tann, Tall. Sport saavutas 2 Eesti rekordnormi ja Eesti tulevane suurjooksja Madisson märkis kena aja 1. miili jooksus 4:38,4, mis Villemsoni rekordist vaid 6 sek. halvem. Peale jooksuaegade, mis head, oli veel kaugushüpe nimetamisväärt. Korraldus ladus, peakohtunik E. Klumberg viis võistluse läbi 70. minutiga, kuigi alade arv võrdus 11-le.

Tagajärjed: 220 yardi: I. Tann, Tall Sport, 24,3 (Eesti rekordi norm); II. F. Kuus, Pärnu SSS 24,7 (Pärnumaa rek. norm); III. V. Puust, Vaprus 25,8.

1 miil: I. E. Madisson, Vaprus, 4: 38,4 (Pärnumaa rek. norm); II. Kurn 4: 56,8; II. Kolla.

440 yardi: I. Beckmann, SSS, 57,1 (Eesti ja Pärnumaa rek. norm); II. Peters, Vaprus, 60,9; III. Palu.

Kaugus: I. A. Kongas, Tervis, 6,25 (uus Pärnumaa rek.); II. Haitov, Makkali, 6,22; III. Kangur, Vaprus, 6,10.

Kolmikühüpe: I. F. Kuus 12,49; II. Kangur, 11,87; III. Kool, Koeru, 11,60.

4x60 teatejooks: I. Saksa Spordiselts, aeg 30,0. (Eesti ja Pärnumaa rekordi norm); II. Kombineeritud meeskond 31,3.

Kõrgus: I. Stackelberg, SSS, 160; II. Kuk, Vaprus, 155; III. Schmidt 150.

100 yardi: I. Tann 10,5 (Eesti rekordi norm); II. F. Kuus 10,6 (Pärnumaa rekordi norm); III. Haitov 10,8.

Oda: I. Tamm, Tervis, 41,19; II. Vabrit; III. Kuk.

Ketas I. Panov, Vaprus, 31,18; II. Vabrit. Kuul I. Kangur, Vaprus, 10,98; II. Palu; III. Tamm.

29. juulil heitles Pärnu jalgpalliklubi Viljandi sealse kaitsemaleva meeskonnaga. Viljandi naeruväärt viletsal väljal oli matschi tulemuseks 2:1 pärnlaste eduks, poolaeg värvateta. Mäng oli toores ja vahekohtunik T. Anderssoni-ga ei olnud pärnlased sugugi rahul. See vilesoolo oli viletsaim, mida nende ridade kirjutaja kümne aasta jooksul kuulnud.

Pärnu väravalööjate nimed põ. vanem Iürvetson ja vs. noorem Iensen, kuna th. Iensen, see vanem, (ka meeskonna) eelviimasel mängumunutil tugeva löögi rindu sai, vigastus raskemat liiki.

PIK-i esitus: Tarlap: A. Iürvetson II—Koop; Vihterstein—A. Iensen I. (meesk. vanem)—Vaher: E. Iürvetson I.—Pudel—Tammann—M. Iensen II.—Alep.

4. ja 5. aug. võistles Sport Tervise ja PIK-ga viimase kutsel.

Laupäevane heitlus vastuvõtja PIK-ga andis võidu meistermeeskonnale 6:1 (4:1). 6. min. viib Pärnu värvid juhtimisele vä. Pudel v. Laurbergi suure vea järel. 9 min. üpraus ja Tshutschelovi komb. järel viimase tsenderduse paneb vb. Koop ette tf. Biiberile sisse lükkamiseks — 1:1. 18 min. Biiberi tsenderdus langes värvasse 2:1. Penaltyst teeb Silberg 3:1. 42 min. th. Silberg oma korda 40 meetritl 4:1. 72 min. pä. üprausilt löögi kahekordsel toimetamisel vastase värvava suunas on seis 5:1 ja Karm lõpetab värvavate rea 6:1. Vilet puhus E. Laur, Tervis, nõrgalt. Mõne teise mehe vilistamise saaks ka publik veidi kergemalt toime, pole tarvis karjuda, mil ofsaid või muu, mida enamikus ka vilemees arvesse võttis. Teisel poolalal sai paremast põlvest tublisti kannatada Pärnu mitmekülsem sportlane pb. Artur Iürvetson kokkupõrkel „Oss“ üprausiga.

Spordi mäng midagi erilist ei nakkunud. PIK mäng oli märkimisväärt teise poolaja alul. Üldiselt kannatab PIK esinemine üksteisega liig rohke näakklemise tõttu mänguväljal, seda võiks teha publiku silmi eest eemal. — ütleme oma klubiruumes, et seda PIK-I pole — seda parem — sõnelemised peaks üldse ära jääma! Terve rida värvavaid tuleb kanda v-v. Tarlapi kontole.

Teine mäng Tervisega andis Spordile esimesel poolalal 3 värvat ja järgneval ei ühtki. See-ga 3:0 Spordi eduks. 6 min. vs. Uuetoa 16 mtr. vasakusse nurka, 32 min. pb. Silberg penaltyst handsi eest 2:0 ja 43 tf. Biiber kaitse veast 3:0 Teine poolaeg ei annud tagajärge, nii alul Spordi surumisel ega lõpul Tervise pealetungil. Vilistas H. Ploom. Pärnu seltside juhid näitasid suurt asjatundmatust, kui ei täitnud vahekohtuniku korraldust — kõrvaldada väljalt mees, kes haavava märkuse tegi vahekohtuniku kohta. — seda oleks tulnud politsei abiga väljalt kõrvaldada.

Tervise matsch Spordiga oli eelmise päeva omast parem.

4. ja 5. aug. peetud kergj. võistlused Vapruse korraldusel andsid tulemusena 3 uut Eesti rekordi ja 10. maakondlist. Tann purustas oma rekordi 220 yardis 0,5 sekundiga ja ületas suurelt 440. yardi oma. Pärnu naised näitasid erilist hoogu ja S. Veermann parandas Eesti rekordi 60 meetris, tõstes selle 7,9-le ning osa võitjast maha. Eesti politsei tõusu täht jooksu ajal Madisson saavutas 3000 mtr. tagajärje sarnase, millises jooksus möödunud aastal ükski mees ei katnud seda maad paremini Eestis. Madissoni järjekorralise maakonna rekordi aeg oli 9:21,7. Üldse on jooksud Pärnus head, hüpped rahuldavad ja visked täiesti nõrgad, kuigi Pärnu suurim kergejõustiklane Iuku Meimer on maailma kaheksas odaheitja!

Tagajärjed:

220 yardi: I. Tann, Tall. Sport, 23,8 (uus Eesti rekordi, endine ka tema 24,3); II. Kadak, Vaprus, 24,9.

60 meetrit naistele: I. S. Veermann, Pärnu SSS, 7,9 (uus Eesti ja Pärnumaa rekord, endine 8,1); II. I. Hiion, Puust, Vaprus, 8,2.

1500 mtr. I. E. Madisson, Vaprus, 4: 19,9 (uus maak. rekord); II. H. Kurn, Tervis, 4: 26,7. 60 mtr. noortele: I. Krakusen, Makkabi, 7,8. II. Stackelberg, 7,8; III. Kuus II. 8,2.

100 mtr. I. Kadak, 11,6; II. F. Kuus, rinnosa järel; III. V. Puust.

250 mtr. I. Kadak 31,7 (Pärnumaa rek. norm); II. V. Puust 32,2; III. Mühlen, SSS, 33,0.

Kõrgus naistele: I. I. Hiion, Vaprus, 125 — (uus Pärnumaa rekord); II. Mihkelson; III. Puust. Kumbki 120. Mõlemad ka Vaprusest.

Kuul naistele: I. Tappe, Vaprus, 6,49; II. Veermann 6,36; III. Mihkelson.

Kaugus: I. M. Haitov 609; II. J. Kangur 570; III rekordimees A. Kongas 558.

Ketas noortele: I. Stackelberg 30,93 (rekord norm); II. Schmidt 29,74; III Kuus II. Kõik SSS. Kuul: I. Kangur 10,98; II Stackelberg 10,72; III.. Kuk.

3000 mtr.: I. Madisson, 9: 21,7 (uus Pärnumaa rekord); II. H. Kurn 9: 37,8; III. H. Goldberg.

440 yardi: I. Tann 54,9 (uus Eesti rekord), II. V. Puust 55,0 (uus Pärnumaa rekord).

4x60 naistele Vapruse naiskond koosseisus: Hiion, Mihkelson, Tappe, Puust aeg 37,2 (uus maak. rekord).

400 mtr. I. Kadak 54,4; II. Beckmann 54,4. 100 naistele: I. Veermann 14,6; II. Hiion 14,9; III. Puust.

Teivas: I. Laater, Vaprus, 300; II. Kangur 270.

Kolmik: I. Beckmann 12,56 (uus Pärnumaa rekord); II. Kadak 11,66; III. Kangur 11,64.

4x400 teatejooks, Vapruse meeskond koosseisus: Puust, Soovik, Kadak, Nukk ajaga 4:01,3 (Pärnumaa rekordi norm).

Kõrgus: I. Stackelberg 160 (165); II. Nukk 160; III. Schmidt 155.

Ketas: I. Soovik, Vaprus, 30,57; II. Nukk; III. Kangur.

Kaugus noortele: I. Stackelberg 532; II. Krakusen 529; III. Schmidt.

Kaugus naistele: I. Hiion 416; II. Veermann 401; II. Mihkelson 374.

Oda: I. Nukk 40,32; II. Soovik 39,97; III. A. Kuus.

Killud.

Nurmi-Ritola 5000 mtr. jooksus on vast 1924. aastal olümpia meistriks oli kogu maailma spordiajakirjandusele palju tuldud.

ainet annud. On nimelt vähe usku Ritola puhtasse võidusse. Arvatakse Nurmi kaotuse tulnud olevat Soome olümpia „kindralstaabi“ käsu tulemusena, kes ettekirjutanud Nurmile Ritolat võidule lasta. Sarnasel teadjal arusaamisel on muude hulgas ka meie löbusad naabrid lätlased. On arvamis, mis loevad Nurmi-Ritola küsimust ka nende omavaheliseks asjaks.

Ilma, et ise selle kohta siin otsuse teeksimise, toome ühe kõrvalt kuulnud küsimuse lahenduse.

Nurmi-Ritola olevat olümpia matka vältel ühe „mittekallalekippumise pakti“ sõlminud, muidugi Nurmiga kui agressiivse poolega, 5000 mtr. jooksu kohta. Ritola on olnud vaja üksi vedada, et võita. See on olnud selge igale asjalikule vaatajale, sest Nurmi pidi pakti põhjal ainult „passiivse olemasoluga“ leppima.

Sel moel pääsenud Ritola kuldmedali omandamisele, mis tal muidu poleks õnnestanud sel lihtsal põhjusel, et ta oli Nurmiga ühel ajajärgul sündinud.

200. mtr. otsustamisel määrasid kohtunikud yankee Sholzi ja sakslase Körnigi vahel uue jooksu, kuna leiti mõlemaid „surnud jooksus“ finishi tulnud olevat. Sellest jooksust loobus Sholz, kuna ta oli lausunud. „Mul on selge päevapiltlistest ülesvõtetest, et ma kõige puhtamal kujul neljas olin.“ On iseloomustav, et võistleja sarnasele ennast hävitavale seisukohale tulnud oli ja mitte kohtunikud, kes jooksu lõpul tehtud valeotsust muuta ei tahtnud isegi küllalt mõjuvate tõenduste esitamisel. Ja tuleb meelespidada, et Sholz

kuulda Osborni käsi ei käinud Amsterdamis sugugi hästi. Mitte ükski, et ta Filippinidelt „adapteeritud“ neegri Tiribojärele viendaks jäi, vaid palju enam temale osaks saanud korraliku peksu tõttu, mille mehele jagas kuninganna Vilhelmine kohusetruu politseinik, peale selle kui mehed pika sõnelemise järele, üks hollandi — teine ingliskeeles, ühise tooni ei leidnud.

Osborn oli nimelt staadionil omale keelatud kohal vaatluspaiga valinud. Korraarmastaja politseinik ei võinud sarnast enda mõistete jämedat rikkumist sallida ja palus prillitatud meest hollandi keeli silmapilkselt lahkuda. Osborne, kes asjast aru sai, vastas mehele puhta ameerikaliku liigutusega, mis väljendus politsemani põse mitte just väga mahedas pastamises jooksukingadega. Kaasvõitleja abil areteeris politseinik temperamendika yankee selle peale jalamaid.

Hiljem pääsis Osborne võistlustele tagasi, kuid kohtulik finaali pidada asjal siiski veel ees seisma.

Ameeriklane Barbuti — 400 mtr. võitja, langes finischilindi purustamisel otsekohe kokku. Kuna mees otse herculesliku kehaehitusega, jäid välismaalastest pealtvaatajad ammuli suuga vaatama. Ameeriklasi ei seganud nende mehe saatuse kuigi palju. Vaimustatud endi esimesest jooksuvõidust valmistasid nad oma sõja võidukisaga otse orgiaid, mis hävinevad Barbuti keha kohal peona katku ajal tundusid.

Võimlemisõpetajate kursustest Pärnus.

Kursuste juhataja L. KALMET kirjutab E. Spordilehele :

Lubatagu mulle mõni sõna täienduseks E. Spordilehes nr. 23 imunud Pärnu võimlemisõpetajate täienduskursuste kirjutuse kohta. Kirjutuses on tähendatud, et kursustel olid mitmed puudused, eeskätt oli nimetatud liig suurt rahvatantsu tundide arvu. Kursuste kava kokkuseadja võimlemisõpetajate seltsi juhatus arvestas kava kokkuseadmisel võimlemisõpetajate enamuse sooviga ja määras ka vastavalt ainete tundide arvu proportsiooni.

Üksikule õpperühmale kuu aja jooksul määratud 125 tunnist oli rahvatantsu ette nähtud ainult 17 tundi, mis võrreldes teiste ainete arvuga on küllalt väike.

Rahvatants on ette nähtud kooli võimlemise õppekavas ja pakub väga palju kehalist liikumist, nii et 10-minutilise rahvatantsu sooritamisega tunnis võib edukalt asendada üht tublit keha läbitöötavat mängu või harjutust. Teiseks leidub rahvatantsudes väga palju materjali kõiksugu sammude ja hüpete kombineerimiseks tunnis. Kolmandaks pakuvad rahvatantsud rikkaliku materjali koolipidude eeskavade kokkuseadmisel, missugune kohustus tavalikult võimlemisõpetajal lasub. Lõpuks võiks tähendada, et võimlemisõpetaja ei ole ainult oskuse õpetaja, vaid eeskätt kasvataja ja kasvatus abinõuna on rahvatants juba ammu tunnustamist leidnud eeskujulikumates kehakultuurilistes maades nagu Soome, Rootsi, Taani.

Kuivõrd võimlemisõpetajad ise rahvatantsu tähtsust hindavad, näitavad meile kujukalt kursuslaste poolt kursuste lõpul täidetud arvamiste ja sooviavalduste lehed. 127 õpetaja seast, kes ankeedi täitnud, leiab 126 õpet., et kava sellest küljest oli täiesti otstarbekohaselt korraldatud ja mõned leiavad, et rahvatantsu tähtsust tuleks enam hinnata ja oleks pidanud selles aines olema rohkem tunde, kuna üks (elukutselt spordiinstruktor) leiab, et rahvatantsu kursuste kavas olid liigsed. Lõpuks olgu veel tähendatud, et kursuslaste soovil tuli korraldada veel mitu lisatundi rahvatantsu väljaspool tunnikava, millest osavõtt oli väga elav.

Edasi kuulub nim. artikli autor vastavalt poolt, et kergejõustiku õpetus olnud nõrkades kätes. Võib selle kohta tähendada, et kergejõustiku õpetus oli usaldatud E. Idla ja A. Kalamehe kätte, kes mõlemad Berliini kehakasvatuse ülikooli lõpetajad ja viimane neist hiljuti Tartu ülikooli keha instituudi õppejõuks valitud. Ma ei tea missuguste andmete põhjal riskeerib eelpool nim. artikli autor tõendada, et A. Kalamehe asemel on tegelikult tunde annud E. Klumberg ja H. Tann. A. Kalamees töötas kursuste algusest lõpuni kergejõustiku ja ujumise lektorina. Minu teada on A. Kalamees küll palunud kursustel viibijaid Tanni ja Klumbergi oma võimeid demonstreerida, mida need ka lahkesti tegid.

Mis puutub A. Kalamehe atesteerimisesse, siis pole minu ülesanne seda siin teha, kuid arvan, et sarnaste asjadega nalja ei heideta ja kui keegi heaks arvab kerge käega süüdistust välja loonida, siis tema ka neid põhjendama peaks, küllap siis ka A. Kalamehel võimalus leidub enda kaitseks sõna võtta.

Võimlemisõpetajate seltsi juhatus on iga asjaliku märkuse eest kursuste kohta väga tänulik ja tõsised märkused puuduste kohta võetakse alati järgmiste kursuste korraldamisel arvesse.

Loodan, et võimlemisõpetajate seltsi häälekandjat kasutatakse rohkem selleks, et asjalikult veel arenemise astmes oleva aine üle sõna võetakse.

Pärnus, 7. aug.
1928. a.

Leo Kalmet,
kursuste juhataja.

Toimetuse poolt.

Kursuste juhataja hra L. Kalmet lõpetab oma kirjutise sooviavaldusega, et võimlemisõpetajate häälekandja veergusid kasutamaks edaspidi asjalikumalt in. Tähendab, meie lehes ilmunud kirjutus Pärnu täienduskursuste kohta on hr. L. Kalmeti arvates mitte asjalik.

Hr. L. Kalmeti soovile lisame omalt poolt veel nii palju juure, et mitte üksiku veel arenemise astmes oleva ala üle ei ole avalikult vaja sõna võtta. Vaid kogu meie kooli kehakasvatuse kui terviku kohta, et kindlaks määrata selle arenemise võimalused, piirid ja ulatus. Ja, et need täienduskursused, kus oli kuulajaid üle 160. kaasa aitasid meie kooli kehakasvatuse üldtasapinda tõsta, olles ühtlasi suuna näitajaks teetasaandajaks kooli kehakasvatuse arenemisel, on vist väljaspool igasugust kahtlust.

Sellega arvestades, sõitiski meie lehe toimetaja koha peale tutvunema kursuste tööga, et neid hüvesi ja puudusi, milliste teadmisel võimalik asja tulevikus korraldada otstarbekohasemalt.

Pärnus tähendas kursuste juhataja hr. L. Kalmet, et meie võimlemisõpetajad tarvitavad hädapärast nende teadmiste täiendamist ja värskendamist ja lisas juure, et meil võimlemisõpetajaid eriteadlasi on vaid üksikuid ja sedagi ainult keskkoolides. Tähendab, et mitte mõni üksik ala ei ole arenemise astmel ja selgitust nõudev, vaid kogu meie koolivõimlemine.

Kui nii, miks siis tõendada, et asi on siiski teisiti?

Oleks huvitav teada, kui kaugele jõuame sarnase tegutsemisega, kus kord kurdame, et võimlemisõpetajatest eriteadlasi leidub meil vaid üksikuid ja hiljem kursuste lõpul rinda etteajades hõiskame, et kõik on korras, ainult asjalikku hindamist mõne üksiku veel arenemise astmel oleva ala kohta ja muud mitte midagi.

Kas tõesti suudeti selle kuu-ajalise kursusega meie koolivõimlemist tõsta hällist ja olukorda seevõrd parandada. Et iga sõnavõtmine osutub täiesti ülearseks?

Tegutsedes märkame vigu ja puudusi ja tegutsedes kõrvaldame neid, see on põhimõte, mis õigustas meid tähelepandud puudusi märkima võimlemisõpetajate häälekandja veergudel.

Üht suurimat puudust kursustel, s. o. rahvatantsu tundide ülisuurt arvu püüab hr. L. Kalmet põhjendada sellega, et võimlemisõpetajate selts, arvestades enamuse sooviga määras ka vastavalt ainete tundide arvu proportsiooni. Seda teadsime juba varemalt, et tundide arvu kindlaksmääraraja on võimlemisõpetajate seltsi juhatus ja teame ka seda, et hr. L. Kalmet samale iuhatusele seisab õige lähedal, olles selle liikmeks.

Et hr. L. Kalmeti väidetega asi kõigiti korras ei ole, selgub juba sellest, et 17 rahvatantsu tundi, missuguseid igal rühmal tuli läbi tantsida, võrreldes teiste ainete arvuga, ta leiab olevat küllalt väikse.

Meie teada oli igal rühmal tunde 110-ne ümber. mitte aga 125, nagu viimast teab tõendada kursuste juhataja. (Meie andmed on võetud kursuste juhataja poolt meie toimetustele antud üldkokkuvõttest kursustel peetud tundide kohta).

Sellest arvust oli siis (näit. ühele alok. rühmale) rahvatantsu tunde 17; kergejõustiku tunde 18; algkooli võimlemise tunde 31; rütmilise võiml. tunde 10; ja mängu 12.

Ei tahaks uskuda, et võimlemisõpetajate seltsi juhatus on tunnustanud ujumise ja kergejõustiku rahvatantsuga üheväärtiliseks keha arendavaks õppeaineks. alahinnates seal juures rütmilist võiml., eriti aga mängu, kui kooli kehakasvatuse tähtsaimad alad!

Mis puutub väitesse, et võimlemisõpetaja ei ole mitte ainult oskuse õpetaja, vaid ka kasvataja, siis oleme sellega täiesti päri. Et aga rahvatantsu kasvatus-abinõuna Soome, Rootsi ja Taani koolides sel määral leiab kasutamist, nagu seda hr. L. Kalmet tõendab, tundub meile, kui olude tundjatele natukene võrastavana.

Et aga rahvatantsu kasvatusabinõuna kusa-gil mujal maailmas enam tunnustatud oleks, kui mängud, ei vasta ka tõele.

Et 127-me õpetaja seast, kes sooviavalduste ja arvamiste ankeetlehed täitnud, 126 õpet. kursuste kava täiesti otstarbekohase leidsid olevat, (peale ühe elukutselise spordiinstruktoriga) võib ju väga õige olla, kuid suur viga oleks nende ankeetlehtedega arvestada juba sel lihtsal põhjusel, et nende 127-me õpetaja seas leidub väga väike arv eriteadlasi, küll aga suure enamuses algkooli õpetajaid, kes ainult muuseumis teiste ainete kõrval võimlemist õpetavad. Teiseks ei saa neid ankeetlehti küllalt tõsiselt võtta, sest nagu meie kuuleme, on paljud soovi avaldanud, et edaspidi korraldataks ka käsitöö, auto- ja lennukiiuhi kursusi. Edasi näib hr. Kalmet kui kursuste juhataja mitte teadvat, missuguste andmete põhjal oleme riskeerinud tõendada, et hr. A. Kalamehe asemel tundi annud tegelikult H. Tann ja E. Klumberg.

Meie arvates peaks kursuste juhataja teadma, et hr. A. Kalamees kui keskkooli õpetajate kergejõustiku lektor, palus Tanni ja Klumbergi seletada ja demonstreerida oma asemel kergejõustiku treeningut. teatejooksu, fookusstarti, oda samme in. Meie arvates oleks hr. Kalamees pidanud tegema seda ise, seda enam, et Tann ja Klumberg olid politseikooli poolt

komandeeritud Pärnu kursustele, kui kursandid omandama kergejõustiku, kui ka teistes ainetes uusimaid teadmisi ja oskusi.

Et Berliini kehakasvatuse ülikooli diplomaeritud lõpetaja ja tulevane Tartu kehakasvatuse instituudi õppejõud oleks pidanud seda suutma, on igatahes täiesti usutav. Et aga 27. kergejõustiku peale määratud tundide arvuga hr. Kalamees kuidagi välja ei tulnud, seda tõendab mitme ala käsitamata jätmise tundidel.

Nähtavasti on kursuste juhatajal hr. Kalmetil tagant järgi siiski põhjust oma teadmatust peita Berliini kehakasvatuse ülikooli hea nime taha ja seda siduda E. Idla nimega, kellest kui kergejõustiku lektorist Pärnu kursustel kirjutuses juttu ei olnud.

Kursustel oli peale eelpool toodu veel teisi puudusi, nagu keskkooli nais- ja meesõpetajate töö ühes grupis ja leppimine ainult 30. võimlemise tunniga. Edasi puudus õppekavas enesemassah, mille järgi eriliselt suurt vajadust tunti. Esimese arstiabi puudumist sportliste vigastuste puhul, samuti ka loengute ja demonstratsioonide puudumist õppekavast tuleb lugeda ka puuduste hulka.

Toimetuse arvamusel, et nim. puuduste märkimist ei võeta sihiliku kallalekirppumisenä, vaid heatahtlikkude juhatusena, et selle kaudu meie kooli kehaliiksupuudust arendada.

Spordiäri
RESEV-RESEL
Tallinn, Toompuiestee 19,
telef. 20-19.

Soovitab oma valmis-
tatud spordi ja võim-
lemise abinõusid.

Balti turniiri järelkaja Leedus.

Liidu esimehele umbusaldust avaldatud. ...

Leedu jalgpallimeeste sõit Balti turniirile Tallinna ja nende liitüasaamine, lööb Kaunases laineid. 6. aug. peeti Leedu jalgpalliliidu erakorraline koosolek, mis kujunes tormiliseks. Süüdistati liidu esimeest A. Ardickast selles, et tema, möödaminnes liidu viimase koosoleku otusest, iseseisvalt kokku seadis Leedu rahvusmeeskonna ja, et ta määras meeskonda backina — Nopensase Meemeli Spielvereinigungist, milline selts aga ei ole Leedu jalgpalliliidu liige. Nimetatud selts on oma Saksa orientatsiooni tõttu Ida-Preisi liidus.

Liidu esimehele A. Ardickasele avaldati umbusaldust, mille järel Ardickas koosolekut lahkus. Nüüd kutsutakse kokku liidu erakorraline asemikkudekogu koosolek.

Joh. Holsman.

O. ü. „ESTO“

Tallinn, Pikk t. 47, tel. 10-02

Soovitab kõiksugu spordi-
abinõusid ja imatest kodu-
ja välismaa tehastest.

Välismaalt kohale jõudnud
ping-pongi kummiga kae-
tud reketid.

Ladus suuremal arvul spordikirjandus.

Profide võitmine TJK-l ei õnnestanud.

Nemzeti S. C. — TJK 1:0 (0:0).

Nemzeti mehed.

Kaheteistkümne kuu eest Tallinnat külastanud Budapesti Nemzeti S. C. meeskond oli nüüd oma teisel võistlusreisil Baltikumi. Nemzeti S. S., Budapesti profiliiga viies meeskond, sooritab sarnaseid reise, nagu paljudki teised Kesk-Euroopa suuremad meeskonnad, suviste puhkusreisidena oma mängijatele. Mehed katsuvad väljal liikuda ainult nii palju kui just hädasti tarvilik. Võidu saavutamisele panevad nad vähem rõhku kui kaotuse ärahoidmisele. Seetõttu mängisid nad ka Liibavis Olümpijaga 3:3, Riias RFK-ga 3:0 ja 2:1, ning tulid siis Tallinna. Läänud aastal võitsid nad Tallinnas tugevalt ja löid nelja võistlusega 14 väravat 4 vastu. Nüüdsel reisel esinevad nad pealegi mõne varamehena lahendatud koosseisuga, kuna mitu nende paremat mängijat ravitsevad oma hooajal saadud muhkusid ja mulkusid Budapestis. Meeskonna tugi on Nemzetil praegu kaitsepaar Török ja Szendco koos väravavahi Gallinaga. Need kolm meest on täiesti korralik first class. Head on ka th. Volentik ja ps. Remay 2.

Reedel, 3. aug., kohtas TIK Nemzeti profid oma väljal 2000-de vaataja ees. Oli mõningaid eeldusi, et TIK tuleb toime profide võitmisega, millisel alal meie jalgpallis seisab praegu ainsana Kalevi amatöörjäre saavutus Viini Hertha profide üle. TIK-l oli viigi- ja võiduvõimalusi, kuid need luhtusid kombel, mis jalgpallis igapäevane ja mida hästi tunneb terve meie pallirahvas. Peapõhjus oli küll see, et meie forvardidel läks kogu jõud palli viimiseks vastase kaitsjate ette, kuid läbi tungimise sooritamiseks ja löömiseks olid patareid nõrgavõitu. Nemzeti võitis siiski napilt — ainult 1:0 (0:0). Pealegi oli värav hand-made, nagu seda kategooriliselt kinnitab TIK pb. Ralf Liivar. Nemzetil oli esimese järgu schansse kaheksa TIK viie vas-

tu. 12. min. löi ps. Pihlak palli vä. Iolli tsenderdusest peaga 25 sm. väravanurgast mööda. 36. min hävitas vä. Iolli tsenderduse pä. Iürgenson rääbala möödalööbiga, 84. min. oli kõva kornerschanss ja 87. min. tegi Pihlak terve mängu kohta oma ainsa rabina kahest mehest järnenud terava löögiga.

Nemzeti edurivi mäng kandis väga elutüdinud ilmet. Kiireid starte läbimurdele oli vaid üksikuid. 69. min. tegi vb. Einmanna läbi tunginud tf. Kautsky karistuslinal tagant kõva fouli viimse päästeabinõuna, mis oleks tinginud kindlalt penalty, kuid referee lohutas ungarlasi vabalööbiga TIK heaks. Värav langes 75. min. vb. Einmanna veast, kes oma harilikul kombel oli läinud liig ette. Ps. Remay ei olnud väravategemine siiski surmakindel asi, vaid õnnelik juhus, kuna vv. Lass esimese löögi vapralt tõrjus ja Remay sai alles käe appi võtmisel palli uuesti jalale ja sealt võrku toimetada.

Ääremehed olid Nemzetil kiired ja asusid päris endi joonel. Tarvidusel kargasid nad sealt kui publiku seast esile. Vasakääre jättis pb. Liivar mitmel korral liig vabaks. Th. Rein oli sellel matschil parem kui viimati Leedu vastu. Ei saa aga kõnelda mehe vormi tõusmisest, kuna teda vee peal hoidis võistluse loid tempo. 21. min. vahetas TIK pä. Väli Iürgensoni vastu. Viimane oli oma „uuesti sünnist“ lambipalavikus ja pakkus vähe, kuid tal on siiski eeldusi kujuneda paremaks kui Väli seda on. Einmann oli liig agar vahekohtuniku otsuste vastu protesteerima ja selle ninakuse arstimiseks ei oleks palju olnud mehe saatmine piiri joone taha.

TIK koosseis: Lass; Liivar—Einmann; Saar—Rein—Kaljot; Väli (Iürgenson)—Pihlak—Ellmann—Fischer—Ioll. Vahekohtunik Iaan Hargel.

Viik peale kahte kaotust.

TJK — Nemzeti 2:2 (1:1).

Vaatajaid sel matschil teisip. 7. aug. oli vast kõige rohkem Nemzeti kolme võistluse kohta. TJK koosseis oli: Lass; Einmann — Kallaste; Saar — Rein — Kaljot; Väli — Pihlak — Ellmann — Fischer — Joll. Võistlust juhtis V. Röks.

TJK võttis sel matschil kokku kogu oma jõu, et vastaselt lõpuks ka midagi välja pigistada. Võistlus kujuneski tugevuselt üle eelmise kahe, mille profid olid sooritanud laisalt. Juba 1. minutil annab vä. Joll hea ristsöödu pä. Väli, kes aga lööb mööda. Edasi päästab pb. Einmann ühe halva momendi ja selle järel löövad profid korduvalt üle TJK põikpuu, kuni 23. min. vv. Lassi osalisel viperusel vs. Bi-

hami löök näkkab esimeseks väravaks Nemzeti heaks. 30. min. tuleb tasumine. Ootamatusena laseb ungarlaste värava vaht mahaviskel palli läbi ja see Ellmanni tasane löök veereb viigiks 1:1. Isamaalik publik tormitseb tunnete avaldustes selle tänavuse esimese värava löömise puhul Nemzatile. Poolaja lõpul on kumbagil poolle kasutada üks 16 mtr. vabalöök, mis heale toimetamisele (ps. Pihlak ja th. Volentik) vaatamata ei anna tagajärge.

Teisel poolajal tormitseb osa publikut vilemehe Röksu vastu, kes püüab olla erapooletu ja ei taha soodustada rohelisi särke. 6. min. lööb tf. Kautsky laksatavalt posti (Einmann oli kaitsest jälle kusagil

tsentri läheduses). Nemztil on edasi kaks schanssi, kuni kolmas 23. min. (täpselt võrdne aeg ungarlaste esimese poolaja väravale) ps. Flora võimaka ja püüdmatu 13 meetri löögiga õnnestub ja profid juhivad jälle seisuga 2:1. Lõpul on momente Nemzeti väravas, kuni 40. min. TJK kesk-kolmik 30 meetri vabalöögi järel palli otse pressib Nemzeti võrku. Lõpunõksu tegijaks oli Pihlak. Profidele on viik kibe pill ja nad satuvad sõna- ja muusse vahetusesse Röksiga, kes nende suhete järelduksena saadab paar ungarlast oudiliini taha. Sarnane „asumisele“ saatmine näib meil viimasel ajal kujunevat päris igapäevaseks asjaks.

Mängu paremus oli rohkem ungarlaste päralt, kui seda ilmutab kena resultaat 2:2.

Riietusruumis atakeerisid ungarlased vaest vahekohtuniku Röksu ja viimasel oli juba kavatsus kutsuda politseiniku „haavajate“ isikute kindlakstegemiseks, et siis hõimlaste vastu protsessi alustada. Lõpul rahunes ka Röksu keevaks aetud veri.

50 dollari eest lubati 10 väravat!

Nemzeti — Kalev 3 : 2 (2:0).

Kalev mängis Nemzeti vastu esmasp., 6. aug., TJK väljal nõrgas koosseisus. Edurivist puudusid Kipp ja Kull. Tsentforvardi kohal oli Altosaar, kellel on küllalt kogu, kuid naiselikult pehmete liigutuste juures äärmiselt aeglane ja löögivõimeta. Vaatajaid oli jälle 2000-de ümber.

Mängu algas Kalev kõva tempoga. Mustasärkide meeskond pani korraga kõik kaardile, et kohe alul spurdiga vastast selja taha jätta. See taktika osutus seekord õnnetuks ja juba 4. minutil tegi vasakääre tsenderdusest pä. Odri toredalt peaga 1:0. 22. min. tõstab inglasliku mänugga vs. Bihami seis kaks: nullile. Lööök ei olnud kõvema, kuid Ratniku robinsonaad ei õnnestunud. 25. min. võtab tf. Kautsky 13 mtr. terava löögi, Ratnik kaunilt. 33. min. on tf. Altosaarel vä. Räästa tsenderdusest „puhas ots“ värava tegemiseks, kuid mees oma kohutava aeglusega rikub selle. Poolaja lõpul on tf. Altosaarel veel teine schanss, kuid ka see ei too midagi. Poolaja seis on Nemzeti heaks 2:0 ja nurgalööke 3:3.

Teisel poolajal püüab ungarlaste värava vaht hästi vs. Gerassimovi löögi, kuid edasi on Kalevil rohkelt õnne. Tf. on läbi, kuid lööb latti, tagasipõrganud palli kihutab ps. mehekõrguselt vastu posti ja tf. uus löök tabab Ratnikku ennast. 22. min. teeb ps. Flora 3:0, mis jäi Nemzeti võidu lõpuseisuks. Lõpul „komandeeriti“ publikut vihastav Altosaar tsentrist vasakule äärele, kust Räästas tsentri tuli, kuid ka see ei saanud muuta asjade kurba seisukorda. Nurgalööke teisel poolajal oli 1:1. Kalev mängis järgmise koosseisuga: Ratnik; Võrgi — Matiisen; Nelisnoi — Piperal — Römmer; Kallo — Maurer — Altosaar (Räästas) — Gerassimov — Räästas (Altosaar). Meestega, nagu eestkätt seda on Nelisnoi ja Altosaar, kaugele ei jõua. Ka provintsi meeskondades on küllalt mehi, kes neid ületavad. Nüüd ei saa aga suurklubigi kokku ühtteist keskpäraselt

T. Rhodesi hiilgav hat-trick.

Inglise jalgpalli Jorkshire'i amatööridel.

Yorkshire'i amatööride 10. aug. Kalevi vastu mänginud meeskonda juhtisid meeskonna esindajatena nende klubi abimees sir Edwin Airey ja meeskonna coach H. G. Winterbottom. Yorkshire Amateurs A. F. C. on asutatud a. 1919 ja kuulub Inglise parimate amatöörklubide hulka. Inglise kuulsaima amatöörmeeskonna Corinthians'iga on Yorkshire'i mehed mänginud kuuel korral, millest kaotanud ja võitnud kolm.

Nende koosseis Kalevi vastu oli: Sharman; Thompson — Blake; Hobson — German — Jackson (kapt.); Macdonald — Perkins — Rhodes — Speak — Leighton. Neist on th. German Inglise ja pä. Macdonald Schoti internatsionaal. Vv. Sharman ja pb. Thompson on mänginud kuulsas profide meeskonnas Huddersfield Townis kaasa amatööradena.

Inglased tulid väljale lihtsates valgetes särkides ja mustades pükstes. Nende noblessi ainsam tunnus spordidressis oli särkide rinnataskust välaulatav taskurätik, mida meie mängijad väljal harilikult ei tarvita. Mehed enamuses Pihlaka tüüpi suurtükid.

Kalevi „härjapõlvlaste“ koosseis oli: Altosaar; Võrgi — Matiisen; Nelisnoi — Römmer — Kull; Kallo — Maurer — Kipp — Gerassimov — Räästas. Algville andis „God save the King“ ja „Mu isamaa armas“ mängimise järel A. Mac Kibbin.

Väli on porine ja libe. 2. min. läheb tf. Rhodesi löök palli võrra postist mööda. Inglased teevad tüsedat mängu ja ei lase vv. Altosaarel palliga kepsleda. 7. min. saavutavad inglased kaks nurgalööki ja üle tsentri tulnud pb. Thompson teeb kõva 30 meetri löögi. Pb. Võrgi möödalöögi järel luhtub pä. Macdonaldi löök. 11. min. saab esimest korda palli puutuda ingl. vv. Sharman. 14. min. ei taba pb. Thompson palli ja Räästas söötab Maurerile, kes edasi lükkab Kallole ja see teeb värava. Enne on kõlanud Maureri kohta ofsaidi vile, mis saavutuse hävitas. Silma paistavad Inglise kaitsjate puhtad „moskvälöögid“ jala välimise küljega. 20. min. teeb th. German dribblingu ja tagasitunud palliga teeb pä. Macdonald 1 : 0. Pall pörkas sisse Altosaare kätest ja oleks pidanud vast püütav olema. 23. min. driblab tf. Rhodes karistusala juurest minnes toredate sik-sakkidega mööda Võrgist,

Nemzet Kalevi vastu.

(15. lhk. järg.)

korralikku mängijat! Piperali võitlejahingest jätkus ainult esimeseks poolajaks. Teisel poolajal, kus kadunud olid kõik tasumise lootused, ei olnud mõtet ka ühegi mehe võitlusel. Nõrkadest forvarditest oli pisut „parem“ nõrkade seas vä. Räästas. Matschi juhtis N. Tschutschelov.

Lõbus tüüp oli härra Max Balogh, Nemzeti profide peremees. Ta kõneles võistluse lõpul suu suurel lainetusel, et Kaleville sarnanevat meeskonda võib Nemzeti hõlpsalt lüüa ka 10:0! Selle ärajäämise põhjuseks oli tema ütelusel väike asjaolu,

Matiisenist, Römmerist ja Nelisnoist (4 meest!) ja lööb paremasse murka 2 : 0. Ps. Maureri löögi päästab back väravajoonelt. 25. min. teeb Muri hea 25 mtr. vabalöögi, mille vv. Sharman juhib üle lati korneri. Selle toimetab hästi jälle Maurer ja väravajoonel palli vastu võtva ph. Hobsoni pealöögist tuleb omavärv, mis viib seisu kaks : ühele. 30. min. söötab vä. Leighton värava ette ja pä. Macdonald lööb Kullist mööda spurtlikult 3 : 1. Pall läks sisse jälle Altosaart puutudes ja ei olnud raskemat liiki löök. 34. min. pareerib vv. Sharman tf. Kipi läbimurde järel tehtud löögi jalaga korneri. 36. min. teeb 30 mtr. pommi vh. „Jock“ (meeskonna kapteni hüüdnimi). Räästa söödu laseb Kipp heas positsioonis olles läbi ja poolaeg lõpeb inglaste heaks väravatega 3 : 1 ja nurgalöökidega 8 : 2.

Teisel poolajal jätkub inglaste ülekaal. 24. min. on Muril võimalus. Poolaja lõpul langeb Kalev täiesti kokku. Tf. Rhodes veab 30. min. Matiisenist, Võrgist ja vv. Altosaarest (!) mööda ja lööb 4 : 1. 34. min. on väravavahi viga, millest sisse läheb vs. Speaki 20 meetri löök 5 : 1. 38. min. lööb värava Maurer, kuid mees oli ofsaidis. 44. min. veab tf. Rhodes ühest kaitsjast mööda ja lööb Altosaare riivates palli 6 : 1, mis lõpuseis. Nurgalööke 11 : 3 (8 : 2).

Inglaste hiilgavam mees oli tf. T. Rhodes oma hat-trickiga. Sarnast suurepärasest dribblajast ei ole Tallinnas nähtud. Selle juures on Rhodes vaid 18-aastane. Vast kevadel lõpetas ta Leeds'is keskkooli ja on meeskonna noorem mängija. Ka teised mehed inglastel olid suurepärased. Haruldaset võimakas oli kogu poolkaitse. Yorkshire'i edurivi võib pidada paremaks Nemzeti omast, kuid kaitsesepaar oli Nemzetil võimakam Yorkshire'i omast.

Inglased teadsid, mida palliga tuleb teha, ja oskasid seda ka läbi viia. Tehniliselt olid nad tüsedad ja kõik vahvad dribblajad.

Kalevi edurivi pakkus vähe. Ärepoolkaitsjad olid päris nõrgad, tsentris paistis Römmer oma kõrvalmeestest välja suurema energiaga. Kaitsjatel olid kõik jalad täis tööd kõikjal läbi pugevate inglaste tõrjumisega. Pealegi ei olnud kaitseseljatagune väravavahi näol kuigi kindel.

et ta mehed mängida laisalt. Oleks aga Kalev või keegi muu kümne värava tegemise eest lubanud igale mängijale 5 dollarit preemiat, siis oleks asi Baloghi arvamisel olnud „totsicher“! 50 dollarit kümne värava eest on siiski vast hõlpsam maksa kui neid väravaid lüüa.

Nemzet Tartus.

8. aug. võistles Nemzeti Tartus sealse jalgpalliklubiga ülaltoodud resultaadiga. Ungarlastele oli see kolmas võistlus järjestikku. Tartlaste kohta hea resultaat on tingitud nende äärmiselt visaheingelisest kaitsesest.

Killud.

(13. lhk. järg.)

Suurt tähelepanu äratav jaapani meeskond. Oda kaudu pühitsesid nad oma esimest võitu, kuna Hitomi valjult nuttis 800 mtr. naiste jooksu olümpia protokollil ajal. See oli jaapanlastel muidugi ühe lootuse nurjaminek, kuid nende suurte lootuste nurjaminekuga on juba paljud rahvused pidanud siin Amsterdams leppima. Jaapani hümni mängimisel selgus, et siis ka parim kapell taktist välja langeda võib kui puudub hümni ettekandel kodumaine dirigent. Et see just värskendavalt kapelli helide ja kaasalaulu kooskõlastamiseks mõjuks, ei taha kinitada.

*

Hollandi köögiga pole jaapanlastel palju peale hakata. See on liig rasvane kollasele raassile. Seisukorra päästjana osutus üks jaapani üliõpilane kes koka ülesanded enda kanda võtnud. Zaandami noorte suureks lõbuks käibki mees nüüd igal hommikul mööda turu kaubapoodisid ja otsib kõige puhtama idamaise viisakusega mida sealt jaapani kõhule maitsev ja kõlbulikku leidub.

Suurem osa proviandist on tõusva päikese pojad ise endile kaasa toonud, ehk on neile seda valitsus kinkinud. Pealt kõige muidugi nende riis ja tee.

Aga imelikke maitseid on kollanahkadel. Võiks imestada kui palju üks jaapanlane soola oma rostbeefile puistab, kui aga selgub, et soola asemel oli topsis suhkur, siis lükkad ka kõige pehmema pakkumise kaasaenetamiseks tagasi. Rostbeef suhkruga! Brr!!

„Boy“ Charlton on omamaalaste juures väga populaarne. Ta pole enam küll boy, vaid päris tubli liisupoiss, kes 21 aastat vana, kuid äärmine flegmatik. Sõbrad kõnelevad: „Boy on hirmsasti laisk, ta ujub alati ainult nii kiirelt, et võita. Üht maailmarekordit ei uju boy kunagi välja, see on liig kiire temale, mis igapäevane asi Arne Borgile. Selle vastu võib boy küll Arne Borgi võita kui vaja.“ Nii kameradide sõnad. Pisut ekslikust on neilgi. Flegma kohta ei saa ju midagi juure lisada, kuid Arne Borgi võitmine oli boy'l siiski ülejõu käiv seekord, ta flegma oli seekord vist suurem.

Pierre de Coubertini manifest

Olümpia mängude uuestsünni isa, elu-aegne rahvusvahelise olümpiakomitee presidet on haiglaseks jäänud. Juba Amsterdami mängudest ei saanud ta juuresoluga osavõtta. Ta näeb, et ka edaspidi tervis ei parane. Seepärast otsustas vanake lõpulikult erusse minna. Suurte meeste lahkumisekohaselt saatis Coubertin kõigile, kõigile sportijaile lahkumismanifesti, mis koos olümpia kergejõustiku turniiri lõpuga Amsterdami jõudis.

Oma lahkumismanifestis käsitab ta mõtteid, mis teda sundisid olümpia tööd osavõtta ja lõpul avaldab oma soove tuleviku olümpiamängude kohta. Mehe tulise soov on — jäägu naised mängudest eemale. Selle mõtte — naiste eemalehoiu võitlejana on Coubertin olnud oma eluaja ja tahab nähtavasti lahkumise järelegi kaitsta oma seisukohta selles küsimuses.